R.No. M. 3152.

12 పేజీలు అర్ధణా

ప్రతిగ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదువు కోవాలె, ఆనాడు—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నంపెట్టేది నేను -

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను - —రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3 — పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 8 | శుక్రవారము 18—6—37 | సంచిక 25

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సభాధ్యక్షులు —కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు.

నవీన ఆర్థికనీతి.

[గాజులలక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రి, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘముల కార్యదర్శి [illegible]]

ఈపుస్తకమును రచించినది శ్రీయుత చిగురుపల్లి వెంకటరత్నంగారు, ప్రకాశకులు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘమువారు వెల 0-2-0 మాత్రమే. డెమ్మీసైజులో 60 పేజీలుగలది.

[illegible] ఆంగ్లదేశమునకు విశేషపరిచితములు. [illegible] గ్రంథములను చాల ప్రచురించియుండిరి. అందు ఆధునికోత్కర్ష రాజ్యమా, [illegible] వ్యవహారలోకము మొదలుగాగల పెద్దపుస్తకములు, భారతదేశపుపత్రికలు, భారతదేశ స్థితిగతులు మొదలుగాగల చిన్నపుస్తకములు ఆంధ్రుల ఆదరణాభిమానాన్ని బాగుగ చూరగొని యున్నవి.

నేడు ప్రపంచమహాయుద్ధముయొక్క పరిణామముగ యథార్థముగ ప్రచురింపబడు గ్రంథములు బహుకొద్ది. అయినను యువశాస్త్రజ్ఞులైన యువకులు ఆయాజిల్లాలలో "గ్రంథమాల"లనేకములుగా స్థాపించి నెలకొకటి వంతున ప్రకటింపజేయ సంకల్పించి జరుపుచున్నారు. కాని వీరిలో కొందరిని ధనాభావము కొందరిని ధనశ్రమ పీడించుచున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘమువారి ఈముద్రణ పాఠకజనమునకు సహాయము అందుబాటులో నుంచదగినయువకు వారి విజ్ఞానము పెంపుచెందుటకే, వారిలో మారిన చైతన్యము ప్రజ్వరిల్లుటకే ప్రచురణ చేయబడినది.

ఈ నవీన అర్థికనీతి యను పుస్తకముయొక్క పేరే తెల్పుచున్నట్లుగా ఇది అర్థశాస్త్రమునకు సంబంధించియున్నది. ఈ అర్థశాస్త్రమునకు సంబంధించిన సమస్యలే నేడు దినదిన ప్రవర్ధమానమై, కార్మికకర్షకుల పీల్చి పిప్పిచేయుచున్నవి. ఇట్లు పీల్చిపిప్పిచేయుచున్న అర్థికనీతి ఎట్టిది, దానినుండి బయటపడగల్గుటకు పనికివచ్చు అర్థికనీతి ఎట్టిదో క్లుప్తముగ తెలియపరచుటకే ఈగ్రంథము తయారుకాబడినది. అందు ముక్తిమార్గము సామ్యవాదమని ఘంటాపథముగ చెప్పబడియున్నది. ఇక సామ్యవాదమన ఒక పెద్ద పెనుభూతమను [illegible] పుటకుకూడ ఈపుస్తకము ప్రయోజనకారి కాగలదు.

ఇందు సామ్యవాద రాజ్యస్థాపన (కార్మిక కర్షక రాజ్యస్థాపన)ను పొంది నేడు ఆదర్శప్రాయముగా వెలయుచుండిన రష్యాదేశచరిత్ర గలదు. పూర్వప్రభువులచే రైతులు, కూలీలు పొందిన కష్టములు [illegible] పూంజీపతిని కొట్టి కుపడగొట్టునట్లు చేయుట తగినపని కాదని గ్రహింపగల్గుట, కార్మికకర్షక రాజ్యాంగస్థాపన అందు కార్మిక కర్షకులకు గల హక్కు భుక్తములు, కార్మిక, కర్షక జనపు కోర్కెలు, సామ్యవాద రాజ్యాంగ ప్రణాళిక, పంచవర్ష ప్రణాళిక వీటివలన దేశములో నేవిధముగ వస్తువిపణియుత్పత్తి హెచ్చయి నిరుద్యోగసమస్యను నిర్మూలింపగల్గినది, విద్యావిజ్ఞానముల అభివృద్ధిగా చేసినది యను మొదలుగాగల విషయములను చక్కగా అందరికి అర్థమగునటుల రచించియున్నారు. ఇట్టి పుస్తకములకు నేడు ప్రోత్సాహము చూపవలసిన బాధ్యత ఆంధ్రులపైనున్నది. కాన ఈపుస్తకమును బాగుగ ఆదరించవలయునని కోరుచున్నాము.

కావలయువారు:- ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము గవర్నరుపేట, బెజవాడ అని వ్రాయవలెను.

శ్రీ కస్తూరు మస్తానయ్య స్తవము.

మహాకాళి నారాయణస్వామిగారు.

శ్రీకంబల్ల మహాత్మకీయకులమున్ శ్రీల్యొంద జన్మించి క
మ్మన్ [illegible] శివసమాధిచెంది మహిమల్ సోద్యంబుగాఁజూపి పే
ర్పొందె ధాత్రి మహాత్ముడంచు యశమున్ జేకొన్న మస్తానయా
కారుణ్యామయ భక్తపాలసదయా కల్యాణ జ్ఞానోదయా॥

*

రారే రాజులు బ్రాహ్మణాదిజనముల్ రంబిల్ల మీసేవకున్
యారే కోర్కెలు వారివారి కిడయా యిష్టార్థముల్ సారెకున్
సాకారారమణీశ, నీదుమహిమల్ సత్యంబు మస్తానయా
కారుణ్యామయ భక్తపాలసదయా, కల్యాణ జ్ఞానోదయా॥

*

పారావారగభీర, ధీరవిలసత్ప్రావీణ్యసంపద్గుణా
మారాకార, ఖగేంద్రచంద్ర, సుమతీ మస్మేలు దీనావనా
రారా జేగము, జాగుచేయకగునా, రక్షింపు మస్తానయా
కారుణ్యామయ భక్తపాలసదయా కల్యాణ జ్ఞానోదయా॥

*

ఘోరంబైన మదీయరోగము ధరన్ గోరంతతగ్గింపగా
ధీరుల్ వైద్యులు జాలరైరి యపుడే దీవ్యన్మీపాదముల్
గోరన్ నేనిక జేలనైతినిగదా గోవాస మస్తానయా
కారుణ్యామయ భక్తపాలసదయా కళ్యాణ జ్ఞానోదయా॥

*

పాదంబుల్ పూర్వభవంబునన్ గలుగు మత్పాపంబు మీపాదముల్
చేరన్ గల్గినవాడె రోగినగు నాచిత్తంబునం దెప్పుడున్
చేరెన్ సామలు గోరనయ్య ధరలో విశ్వేశ మస్తానయా॥
కారుణ్యామయ భక్తపాలసదయా కళ్యాణ జ్ఞానోదయా॥

అగ్ని ప్రమాదము.

8 తేది 12 గంటలకు పెదపరియ గ్రామంలో సుమారు 35 యిండ్లు పరశురామప్రీతి అయినవి. పశువులు గడ్డిలేక అల్లాడుచున్నవి. గూడూరు తహశీలుదారు వారుకూడా వచ్చి విచారించారు. పశువులకు గడ్డి ఉచితంగా రైల్వేవారు తీసుకొని పోవలయునని నాయుడుపేట కాంగ్రెసు సంఘంవారు వ్రాసిరి. సహాయముచేయు వారలు శెట్టిపల్లి కోటయ్య, నాయుడుపేట అడ్రసునకు పంపవలెను.

—స్వ. వి.

ఉదయ భానుడు.

(వావిలాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు)

దీప కళికల ఘనతేజ-దీప్తి బాయ;
పూర్వ దిశనుండి సూర్యుడు-
తొంగిచూడ;
తారకల తోడ చంద్రుడు-
తరలిపోవ;
మారు డంబుల పొదితోడ-
పరువు లెత్త,
విమల ప్రత్యూష వాయువు-
వీచుచుండ;
భారతీయుల భాగ్యంపు-ప్రథ
యనంగ,
భువన పాలకుడగు భాను-
డవతరించి
దైత్య సంహారమును సేయ-దరలె
నదిగో!

ఒకపూటగంజికై మూడు అణాలకు బిడ్డనమ్ముట

అలహాబాదుదగ్గర [illegible], టార్బాద్ గర్, కట్లం మొదలగు ప్రదేశాల్లో గత సంవత్సరం వర్షాలు లేనందువలన క్షామము తాండవమాడుచున్నది. పైరంతయు నాశనమైపోవుటచేత 20 లక్షల మందిదాకా ప్రజలు గంజినీళ్లకూడా దొరకక అల్లాడుచున్నారు. ఒకడు తనకుటుంబానికి ఒకపూట గంజినీళ్లకై తన చిన్నకుమారైను 3 అణాలకు అమ్మివేసెను. మరొకడు 16 సం॥ల కొమార్తెను కొన్ని అణాలకు విక్రయించెను. మరొకడు ఆకలిబాధను తాళజాలక యిద్దరు బిడ్డలతో బావిలోదూకెను.

కెనడియన్ యునైటెడ్ చర్చిమిషన్వారు కొలదిగ సహాయపడుచున్నారు. కొందరు పనికల్పించి దినానికి 5 దమ్మిడీలవంతున కూలియిచ్చుచున్నారు.

కొక్కోకము

స్త్రీ పురుష రహస్యములు 64 చిత్రపటములతో 230 పేజీలుగల పుస్తకము ధర రూ 1-0-0 పోస్టు ఖర్చులు 0-5-0 ఇందులో స్త్రీ పురుష శృంగార రహస్యములు, కామోద్రేక మర్మములు గలవు.

ముద్దులు మర్మములు

పడకటింటి ముచ్చటలు, రతి సంబంధమయిన అనేక మర్మవిషయములు ఇందు గలవు. 8 పటములతో 140 పేజీలు గల పెద్దపుస్తకము. ధర రూ 0-8-0 పోస్టు ఖర్చులు 0-5-0. కొక్కోకము ముద్దులు మర్మములు ఒకేసారి తెప్పించుకొనిన పోస్టుఖర్చులతో 1-12-0

కుటుంబ స్వబోధిని

కోట్లు, క్రాపులు, మర్దులు, జాకెట్టు కత్తిరించికుట్టు క్రొత్తపద్ధతులు డ్రాయింగులతో గలదు, స్త్రీలు, పురుషులు, బాలికలు యీగ్రంథముచూచి సులభముగా నభ్యసింపదగినది, ధర రూ 0-10-0.

పోస్టు ఖర్చులు అణాలు 4.

మహారాజ పుస్తకశాల.

అరుణాచలమొదలివీధి 18 నెం., మద్రాసు.

యోగరత్నాకరము.

(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)

శ్రీమాన్ ఆయుర్వేదభూషణ పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్యవివరణ సహితము ముద్రణము నందున్నది. త్వరలో వెలువడును.

వివరములకు

ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరి,
నెల్లూరు.

సమస్త గ్రంథములు

సంస్కృతము (నాగరి, తెలుగు)

ఆంధ్రము

హిందీ

ఇంగ్లీషు భాషలలోను,

కాలేజి స్కూలు టెక్స్టుబుక్కులును,

అన్నివిధములైన స్టేషనరీ వస్తువులును,

చౌకధరలకు మాయొద్ద దొరకును.

—విద్యార్థులకు మంచి అవకాశము.

నాథం అండ్ మూర్తి

బుక్ సెల్లర్సు

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

ఈనాందార్ల హిరణ్యాక్షవరాలు

కొరటాటి పట్టాభిరామయ్య.

“ప్రపంచానికి అన్నము పెట్టేదినేను. తిండిలేక మలమలమాడి చచ్చేదినేను” అని ఘోషిస్తున్నాడు భారతకర్షకుడు రైతు. ఇంత అయోమయపుకైవృత్తి లోకములేదు. అమాయకత్వము, అజ్ఞానమునే తనే చాలా నగ్నదరిద్రుడైపోతున్నాడు. ఈ దరిద్రమే ఈ వ్యక్తి గౌరవాన్ని మరపింపచేస్తూంది. ప్రభుత్వము, జమీందార్లు, ఈనాందార్లు, షాహుకార్లు, వీరందరిక్రింద ఉండే తాబేదార్లు, మొదలైనవాళ్లంతా పీడించి పీల్చుకుతింటూవుంటే, వాళ్ల చేత పీడింపబడేదానికి తాను పుట్టినట్లు కాలము గడుపుచున్నాడు, రైతు. అందరిలోను నిత్యము కలసిమెలసి తిరుగుతూ, ఎక్కువగా పీడించి పిప్పి చేసేవాడు యీనాందారు. ఈతిబాధలకంటే యీనాందారు బాధలు కఠినతరమైనవి.

మార్గశిర బహుళ 30 నాటికి పెద్ద, భోల్ల, శాయలేని పెద్ద వరిధాన్యం ఎకరం 1 కి సుమారు 10 బస్తాలు ఆకిందా కొలగానిచే, బజారు వీలు కుదురునట్లు కొలిపించి యీనాందారు అనుజ్ఞయిచ్చినచోటున రైతు ఖర్చులమీదనే పురికట్టించి యివ్వవలయును. వాయిదా నాటికి అప్పటి బజారు హెచ్చుధర ప్రకారం లెక్కించి, మొత్తముకు, వాయిదాలగాయితు రూ 1 కి రు 100 కి రు 1–9–0 ల చొప్పున వడ్డీతో యివ్వవలయును. యీనాందారు యిచ్చే రసీదుకూడా ఆకాలిక్లైర్కు తేదీ లేకలయును. ఇక మిచ్చిలకా ఖర్చులను గతి చేరే చెప్పాలా! ఎ 1 కి రు 100 కి వడ్డీలేని పద్ధతి ధరావతు. సామాన్యంగా యీ ధరావతు బకాయీలక్రింద వసూలుచేసుకొంటాడు. ఇంకా బాకీవుంటే దావాలు, వేలాలు, జప్తులుచేసి యితరాలకి కూడా పట్టుకపోతారు. ఈ తిప్పలకుతోడు పశువులకు జనము, గడ్డికొచ్చి దొడ్డిలో పేటికు యివ్వాలి. పాడిమూడవ పాలంతా పేరుకుతోవాలి. కోళ్లను యింటికిచ్చి పాలుపితికించడం రైతు నిత్యకృత్యములలో వొకటి. వచ్చేటప్పుడు వచ్చే కూలివారితో రాకుండా పచ్చిగడ్డిమోపు పట్టుకురావాలి. యీనాందారు ఊరికివెళితే రైతు యిల్లు కాచుకుని ఉండాలి. ఊరి ప్రయాణాలన్నీ రైతు స్వంతపనులుగా సమ్మకంగా వెళ్ళి రావాలి. పెద్ద పనులు, చిన్నపనులు నిత్యము విముక్తికోకుండా చేస్తూయుండాలి.

కొందరు పంటపండితే ఖర్చులతో నిమిత్తంలేకుండా పండినపంటలలో సగం యీనాందారుది. చేలకట్టమీద పండే కాయకూరలన్నీ యీనాందారువే. (రైతు తెచ్చియియ్యకుంటే సస్తీచేస్తే యీనాందారే స్వయంగావచ్చి పట్టుకుపోతాడు.) చేలోయున్న ఫలవృక్షముల ఫలాలన్నీ జాగ్రత్తగా పట్టుకువచ్చి వప్పచెప్పాలి. కార్యాలువచ్చినా పండుగులువచ్చినా పాలు, పెరుగు మొదలైన వప్పలు రైతువే. యీనాందారుది పాయకూర్పై పట్టియుతే, గ్రామంలో శేపనిమీద వచ్చినా ఛత్రవర్తి మర్యాదలన్నీ ఏర్పాటుచెయ్యాలి.

ఏకోలాభమవుతుందని ఆశతోని ఈబాధలన్ని పడుకూ ఉంటాడు. తన జీవితమంతా వ్యవసాయానికే ధారపోసినా వానికి తాను లాభము పొందే దెంతో ఎప్పుడూ లెక్కచూసుకోడు. మందిరకం మాగాణి భూమిని రచ్చే ఆదాయ వ్యయాలు లెక్కచూస్తే రహస్య క్రంద విధంగా తేటాయు

	రు అ.
ఆకుమడి దున్నుటకు	1– 4–0
„ ఎరువు	2– 8–0
విత్తనాలు	1– 4–0
మడిలో చెక్కకొట్టుట, దుక్కి	
పీకుట, నట్లువేయుట	0–12–0
నీరు కడుపులకు 3 సార్లకు	3– 0–0
మడిలోకి అలుపుకు	0– 6–0
చేనుకు ఎరువు	5– 0–0
చేనుగట్లు సరిచేయుటకు	1– 4–0
గమ్మకోయు కూలీలకు	2– 0–0
తోరాలు విడదీయుటకు	0–12–0
ఆకుతీత, మోత	1– 8–0
కుప్పనూర్పు కూలీలకు	3– 2–0
పత్త్రుకోతకు	1– 2–0
పోతీయువాలు, సెస్సులు	7– 0–0
	30–14–0

పంటకుయున్నంత కాలము		
చేనుకు నీరుపెట్టుటకు	1	బస్తాధాన్యం
చేనులోనికాపలికి	½	బస్తా
కట్టకప్పచేయుటకు	1	బస్తా
నూర్పులమాలు చేయుటకు	1½	బస్తా
మోతకొలగాడికి	1	బస్తా
	5	బస్తాలు

మంచి రకంనేను బాగుగా పండిన సంవత్సరమ ఎకరము 1–కి 15 బస్తాలు పండుట బహు దుర్లభము. అందులో ధాన్యంకూలీ 5 బస్తాలు పోతే మిగిలినవి 10 బస్తాలు. ఆ పది బస్తాలు యీనాందారు పట్టుకపోతాడు. దమ్మిచేసినందుకు, కుప్పనూర్పు నడ్డిపోతూంది. ఇక పెట్టుబడి పెట్టిన రు 30–14–0 లకు రైతుకు మిగిలేదిమున్న. పండిన పంటయుండే కూడా యిదే విధముగా సాగుతుంది. ఇవన్ని కాకుండా, పంటినా; ఎండినా ఓటర్ సీక్, కిరణం, ముసలు మొదలగు వారికి మామూళ్లు తప్పవు. ఇన్నివిధాల పాడైపోతున్నా రైతుకి ఏమియూ తెలియదు. రైతు సోదరులారా! ఈతోడి లాభానికి మీలోమీరు పోటీపెట్టుకోకండి. మీరందరు సాంఘీభావముతో మెలగండి. మీరక్తమాంసములు ధారపోసి ఏభూమినుంచి పండిస్తున్నారో ఆభూమి మీదే అని చాటండి. మీవిద్యను, మీజ్ఞానమును మీరే అభివృద్ధిచేసుకోవాలి. మీస్వతంత్రాన్ని మీరే సంపాదించుకోవాలి మీగౌరవాన్ని మీరే నిలబెట్టుకోవాలి. ——

18 ఏండ్లనాడు

తెగిపోయిన ఉప్పలపాటి చెర్వు

చైతన్యంలేని వెంకటగిరి దొరతనం.

వేము వెంకటగిరి సంస్థానంలోనికి సంబంధించిన వర్కుడివిజన్ ఉప్పలపాటి గ్రామం, మూడ గ్రామాల ఆగాధం. భూలోకంబుట్టి యింతకాలమైనా మాగోడు వినేదిక్కు యింతవరకు కనబడలేదు.

మాచెరువు 18 ఏండ్లనాడు తెగిపోయింది. అప్పటినుండి, పశువులు, మనుషులు, కాలువలు అన్నీ యిబ్బందిగా చెల్లించుకొన్నాం. వీరోపవ్వరూ పట్టించుకొన్నట్లు లేదు. అది అప్పుడే తెగిపోయింది.

తిరుగా మొత్తుకోగా, వెంకటగిరిదర్బారుకు ఎన్నో అర్జీలు పెట్టగా పెట్టగా సాతకుండే భూమ్మి నడిబట్టు కొత్తకుంటే తొవ్వించారు. పాతకుండేతో చెడిపోయిన భూములు పోను మిగతా అన్ని భూములు పండించుకొన్నా యీగం తెచ్చి కుదురుకుపోయినవి. ఆలాంటిభూములన్నీ వదిలివేశాం. కూరుమ్మల్లమీద ఒకటికిద్దలు పెంచి, కాల్వలు లేవు. జనాను మొదలు దివానుదాకా వుండే ప్రముఖులందరూ వారి వారి దర్బారుకొంది మూచాం భూజాపుష్పాలు గుచ్చాం. ఫలం, పుష్పం, కేవలం సమర్పించుకొన్నాం. పీస్తు కుండకానికి అందరు పెద్దలున్నారు గాని ఎడ్డె వాడున్నాడా! రామ! రామ!! ఈలాంటి దుర్గంధభూయిష్టమైన పరిపాలన లోకంలో యెక్కడైనా ఉందా?

ఈవిషయాలంతా తెలుపుకుంటూ రూపాయ ప్రాధాన్యత జిల్లా కలెక్టరుగారికి, కిందుకూరు డిప్యూటి కలెక్టరుగారికి అర్జీలు పంపుకొన్నాం. వాటికి కూడా ఫలితం లేదు. ఏమేంచెయ్యాలనో తెలియలేదు. చట్ట ప్రకారం ఏం చెయ్యమన్నారో ఆ వాటితోనే. ఇక రాజు, సామంత్రి, తహశీల్దారు అందరు మావేదనకంటే అందరికి అవిధేయులమే!

ఈశ్వరా! మాగతేమి? మేం ఎల్లకాలం యీ ఘోరనరక మరణంలోపడి కుళ్ళి, కృశించి, నలిగి, ధర్మమైనా ఊరూపేరూ లేకుండా చావవలసిందేనా? మాకేమైనా దారిచూపరాదా?

—గ్రామరైతుసంఘం సభ్యులు.

శిస్తులు జమీందారీరైతు

1346 ఫసలీకి ప్రభుత్వమువారు రైత్వారీ భూములకు రూపాయకు మూడణాలవంతున తగ్గించి, జమీందారీ పల్లంభూముల నీటితీరువ మాగాణి యకరం 1 కి రు 6–4–0 నుండి రు 5–12–0 మాత్రమే తగ్గించిరి. యీభేదమును సమర్థించుటకు జమీందారీభూములకిచ్చే నీటితీరువ ప్రభుత్వమువారు నీరుసప్లయిచేసినందుకు పరిపూర్తి కాదనియూ, రైత్వారీ పల్లంభూములకైతే జమీందారీ పల్లభూములకు నీటిని సప్లయి చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమునకు లేదనియూ అందుచే జమీందారీరైతులు నీటితీరువ తగ్గింపు విషయములో రైత్వారీరైతులతో సమానహోదా ......

......

......

మంకల సూర్యనారాయణ బి. యె.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనాశని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల నూమ్మను, వాయుపోటులను
బాపును, ...

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్.
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

కార్మిక కర్షక రాజ్యస్థాపనకొఱకు పోరాడవలెను

ప్రభుత్వము, జమీందారులు, షావుకారులు మిత్రులవలె నటించు శత్రువులు

—[:o:]—

జమీందారీపద్ధతి రద్దుకావలెను

—[:o:]—

ఆరవ ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుమహాసభ

కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

నిడుబ్రోలులో 12—6—37 తేదీన జరిగిన ఆరవ ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుమహాసభ కధ్యక్షత వహించిన శ్రీయుత కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షోపన్యాసములోని భాగములు:—

రైతుస్థితి క్షీణించుట

ప్రపంచములోని మానవకోటికి జీవనాధారులము అయినను మనము జీవచ్ఛవములమై జీవించుచున్నాము. మన స్థితి నానాటికి ఎటుల క్షీణించినదో గమనించండి. బ్రిటిషుపరిపాలనకు పూర్వమున్న శిస్తు కంపెనీ పరిపాలన నాటికి నూటికి 75 వరకు పెరిగినది. 1859-1919 నాటికి భూమిశిస్తు 21 కోట్లనుండి 33 కోట్లవరకు అనగా నూటికి 57 చొ॥ పెరిగినది. మన ఆదాయము 18 వేల 78 లక్షలనుండి 8 వేల 808 లక్షలకు అనగా దాదాపు సగంపైగా తగ్గినది. 1928 సంవత్సరములో రు 146 లు సంపాదింప గల్గిన కుటుంబము 1933 నాటికి రు 84 లు మాత్రమే సంపాదించుకొన గల్గుచున్నది.

1880-95 సం॥ల మధ్య మద్రాసు రాజధాని రయితుల ఋణము 45 కోట్లు, 1930 సం॥లో, 150 కోట్లుండగా, 1935 సం॥లో 207 కోట్లకు పెరిగినట్లు కన్పడుచున్నది. 1930 సం॥ సగటున యు 1 కి రు 60 ఉన్న ఋణము 1935 సం॥ నాటికి రు 69 లకు పెరిగినది.

పన్నుల పెంపుదలవల్ల, ధరలు పడుటవలన, గల్గిన ఋణములవలన భూమి అమ్మకము సరుకైపోయి భూములు రానురాను సేద్యగాండ్రు చేతులలోనుండి క్రమంగా భూస్వాములు వడ్డీ వ్యాపారస్థుల చేతులలోనికి పోయినవి. రయితుల చేతులలో నుండి స్వంతసాగు చేయనివారి చేతులలోనికి భూమి పోవుటవలన వ్యవసాయోత్పత్తి నూరంగా క్షీణించినది.

దేశములో బ్రిటిషుపరిపాలనా ఫలితంగా గృహపరిశ్రమలు, హస్తకళాప్రవృత్తులు నశించుట వలన వేరు గతిలేక వ్యవసాయవృత్తికి వత్తిడి హెచ్చయినది 1881 సం॥ నూటికి 58 మంది మాత్రమే వ్యవసాయముమీద జీవించువారుంటే 1891 సం॥ నాటికి 61. 06, 1901 సం॥ నాటికి 66. 5, 1921 సం॥ నాటికి 73. 9 వంతులు హెచ్చయినారు. వ్యవసాయవృత్తిపై వత్తిడి హెచ్చినకొలది భూమి ఎక్కువగా విభజింపబడినది.

బ్రిటిషు పాలనకు పూర్వము 1771 సం॥లో రైతునకు సగటున ఎ॥ 40 లు భూమి కల్గివుంటే 1915 సం॥లో ఎ 7 లు మాత్రమే కల్గియున్నాడు ఇప్పుడు యింకనూ తగ్గి సంయుక్తరాష్ట్రములలో 2. 5, బెంగాలులో 3 అస్సాములో 3, మద్రాసులో 4.9 అయినది. దీనివలన రానురాను భూమి కల్గివుంటే 1915 సం॥లో ఎ 7 లు మాత్రమే కల్గియున్నాడు. ఇప్పుడు యింకనూ తగ్గి సంయుక్తరాష్ట్రములలో 2, 5, బెంగాలులో 3. 1, అస్సాములో 3, మద్రాసులో 4. 9 అయినది. దీనివలన రానురాను భూమి చిన్నచిన్న భాగాలుగా విభజింపబడుటవలన వ్యవసాయభూముల[illegible]కము. [illegible] రాబడి [illegible] తగ్గిపోవుచున్నది.

మిత్రులవలె నటించుచున్న శత్రువులు.

(1) ప్రభుత్వము, (2) జమీందారులు, (3) షావుకారులు.

ప్రభుత్వము

ప్రభుత్వమువారు పదే పదే వ్యవసాయ పరిశోధనలు, అభివృద్ధి పశువృద్ధి పెద్ద పెద్ద ఉపన్యాసాలు చేయుచున్నారు. వాగ్దానాలు విరివిగా వెదజల్లుచున్నారు. ఆచరణలో పెట్టుమంటె అర్థాలు వేరు అవుతాయి డబ్బు లేదంటారు.

కొత్త వైస్రాయి లిన్లిత్గోగారు రెండు ఆబోతుఎద్దుల తెచ్చి రయితుల కాళ్ళగోల్పు చూచారు రయితుల ఆర్థికాభివృద్ధికి మార్గాల చూపుతున్నారు. ఎంత అమాయికు రైతులైనా ఆ రేండు పల్కులవల్ల తమదారిద్ర్య దాస్యజీవనము నుండి విముక్తి పొందగల్గుదుమని ఆశింతురా? రైతుల వైస్రాయిగారు మన ఆర్థికాభివృద్ధిని నిజముగ కోరువారో పశువులకన్న నీరసముగాయుండి గడ్డితిను స్థితిలోయుండు మనము పశువుల నెట్లు పెంచగలమని దేశమంతా ఆబోతులమయము చేయదలచినాడు. ఉన్న పశువులనె పన్నులకు, ఋణాలకు, లంచాలకు అమ్ముకొనుచుండ, పశువులకు సంరక్షించే శక్తిలేని నేటి రైతులలో సన్నగిలియుంటే వారికి ఆబోతులతో ఆకలి తీరునెట్లు?

ఇక వ్యవసాయ పరిశోధనలు చూచిన తాతే దిండికి నవసరించుచున్నది. ఆర్థికశేమిచే ఆచరణ సాధ్యముకాని పరిశోధనలా మన వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడునది? ఆంకట్టుపై 100 కి రూ 6 లు వడ్డీ వచ్చిన చాలునన్న ప్రభుత్వం నూటికి రూ 20 లు వడ్డీ పొందగల్గినను, తుంగభద్రాదిగాగల ఇరిగేషను స్కీములంటే డబ్బు లేదంటూ కాలయాపన చేస్తుంది. అప్పుచేసైన రైలుమార్గాలు నిర్మించుతుంది. కరువు సంఘమువారి రిపోర్టు ప్రకారము 1854-1905 వరకు 30 కోట్లు ఇరిగేషనుకున్ను, 266 కోట్లు రైళ్లకు ఖర్చుచేసినారన్న, తమకువచ్చు రూపాయ ఆదాయములో ఇరిగేషను మీద 0-3-3 వచ్చుచుండ నీటిపారుదల సౌకర్యములకు 0-0-6 మాత్రము ఖర్చుచేయుచు రైల్వేలవల్ల 0-2-9 మాత్రము రాబడియుండ రైల్వేల అభివృద్ధికి 0-2-5 ఖర్చుచేయుచున్న రహస్యమును మనము గుర్తించవలదా? దీనినిబట్టి ప్రజాసౌకర్యాలు కాక, వాణిజ్య లాభాలు కొరకును, అవసరమైనపుడు వారి సైన్యములు దింపుకొని ప్రజల తిరుగుబాట్లను అణచుటకును, ప్రభుత్వము తన ఆర్థికనీతి అనుసరించునని స్పష్టపడుటలేదా? ముడిసరుకుగల [illegible] సౌకర్యములు లేక నీర్దాన్యములు మంటగల్సి ముఱుగు ప్రవాహముల చరిత్ర అనుభవించుచున్న మనకు సుపరిచిత సంగతి!

కొన్ని జిల్లాలలో బంజరు భూములను బీదజనులకు పెంపుడు నొసగి వారు దానిని నమ్మి బహు వ్యయప్రయాసలకు లోనై, భూమిని ఫలవంతముగా నొనర్చుకొనిన పిమ్మట యిపుడు సదరు భూములకు ధరల నిర్ణయించి వసూలు చేసుకొనజూచుటలో గల భావము బీద ప్రజలక్షేమ మభిలషించి యిచ్చుటనొపసగా, లేక స్వరాజ్య పోరాటములో బీద ప్రజలు, భూవసతులు లేని వారిని కాంగ్రెసునుండ తమవైపుకు ఆకర్షించుకొనుటకు పన్నిన పన్నుగడనొ గ్రహించండి.

మారకము పేరట, పింఛనుల పేరట, దేశ సంరక్షణపేరట, వర్తకముద్వారా, సివిలుద్యోగీయుల జీతాలద్వారా, వీటన్నిమార్గాలద్వారా ఏటేట కోట్లకొలది ధనమును సీమభుక్కులు క్రింద చెల్లుబడి యగుచున్నవి. దాదాపు మనము చెల్లించు భూమిపన్ను యావత్తు సీమభుక్కులకే సరిపోవుచున్నది.

నూతన రాజ్యాంగచట్టము.

నూతన రాజ్యాంగచట్టము అమలులోనికి వచ్చింది మన దరిద్రము తీరుతుందని కొందరమాయిక రయితులు విశ్వసించారు. ఆమూలాగ్రంగా పరిశీలిస్తే ఇది స్వతంత్రము పేరుతో నిర్మింపబడిన అస్వాతంత్ర్యముగు దాస్యచట్టము మోసగింపబడుటకు నిర్మింపబడిన కత్తెరబోను.

'మధ్యంతర మంత్రివర్గము'

మన విశ్వాసమునకు పాత్రులుకాని, మనమెన్నుకొనని ప్రభుత్వపు చేతులలో కీలుబొమ్మలవలె మెలగుటకు గాను మద్రాసు గవర్నరుగారిచేత అక్రమముగా నియమింపబడిన అనామక మంత్రివర్గము బూటకపు ప్రకటనలతో మనలను భ్రమింపచేయుచున్నారు. కోటి రూపాయలు అప్పుచేసి మన అప్పులు తీరుస్తారట. రాష్ట్ర రయితులకు గల 207 కోట్ల రూపాయల అప్పుకు స్వల్పవడ్డీ తీర్చుటకైనను చాలని కోటితో మన మెట్లు ఋణ విమోచనుల మగుదుమో ఆలోచించండి. రూపాయకు 0-4-0 రిమిషను ఇస్తారట. అదైనను శాశ్వతముగ తగ్గింపబూలరట. ఇట్టి మోసపు ప్రకటనలు చేసి మనలను మోసపెట్ట జూచుచున్నారీ మధ్యంతర మంత్రివర్గము.

రైతులు — కాంగ్రెసు

కాంగ్రెసువారు మన కష్టాల నివారించుటకు పాటుపడుచున్నా మంటున్నారు. కాని "రయితుల కనీస పురోగ్యముల (ప్రణాళిక), కార్మిక, కర్షక సంఘముల ప్రాతినిధ్యాలు పూర్తిగా అంగీకరించము" అంటారు. కాంగ్రెసు నాయకులలో కొందరు కార్మిక, కర్షక సంఘములనిన పత్రి[illegible] [illegible] కొంటున్నారు. అందువల్ల వారికి మన సంఘాలనిన గిట్టుటలేదని పండిత నీలకంఠశాస్త్రిగారు సాక్ష్యమిచ్చారు. మనకు ప్రత్యేక రక్షణ లేదంటుంటారు. అందరికి ఆదరణీయ బలము వేయుంటారు. 100 కి 80 మంది రైతులు కార్మికులుయున్న ఈ దేశంలో ప్రజారాజ్య స్థాపనలోజాన రైతులు కార్మికులు రాజ్యమునకు పెత్తనము వహింతురని వారికి తెలియదా? కాంగ్రెసువారు కార్మిక కర్షకులతో సన్నిహితసంబంధమును, పండిత జవహర్లాలుగారి ప్రోత్సాహమున ఏర్పరచుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయుట ప్రారంభించినను, ఈ వివిధ సంస్థలకుమధ్య ఇంత కుడ్యమున్న అంతర్గల విడల్పు హెచ్చుచున్నదే గాని తగ్గు సూచనలేమియును కన్పడుటలేదు. కాంగ్రెసు పెత్తందార్ల వైఖరి ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారి ప్రమాణపత్రముయెడ చూపిన నిర్లక్ష్యము స్పష్టముచేయుచున్నది. మన నాయకులలో తీవ్ర ఆందోళన జరిపినను, రైతు పూనుతో ఎంతో

కొరవ 11 పేజీలో చూడుడు.

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

బలహీనతవలన జనించు దుర్బలతను అటుంకట పరచి దేహమునకు ఆరోగ్యము, రక్తశుద్ధి, నరములకు పటుత్వము, కండపుష్టిని, మనోబలమును, తేజస్సును, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిపరచుటకు ప్రసిద్ధిచెందిన వాజీకర రసాయనము.

పెద్దబుడ్డి రు. 3-4-0 చిన్నబుడ్డి 1-12-0

బాలభాస్కర

బిడ్డల

లివర్ అండ్ స్ప్లీన్

వ్యాధులు పోగొట్టుటకు, రాకుండచేయుటకు సిద్ధౌషధము. అనేకమంది డాక్టర్లచేతను, ఇతరులచేత వాడబడి దీనిమహిమ తెలుసుకొని కొనియాడిరి.

శశివిలాస్

సర్వజ్వర నివారణి.

శశివిలాస్ వలన మలేరియాజ్వరము, చల్లలతో కూడిన జ్వరము, సన్నిపాతజ్వరములు అతిశీఘ్రకాలములో పోగొట్టును.

వెల 4 డౌన్సులు రు. 1-0-0

2 డౌన్సులు అ. 10 1 డౌన్సు అ. 6

అన్నిచోట్ల దొరుకును.

కేటలాగుకోరువారికి ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

స్థాపితము 898, మదరాసు.

ప్రొప్రైటర్సు:- డి. సుబ్బారావు అండ్ సన్సు

[illegible]

(విమర్శకుడు)

క్షయితాగా స్వానిమ్మాలన్నట్టు నెల్లూరులో కూడ ప్రకాశిస్తుందట. శా స్త్రీ వీ ధి, పంత శేట్ల కొంతభాగంలో యీ దోమ్మకింకకొచ్చే వ్యాధి తాగ్యాలు వంద్యత్తాలు తేలాయట పోలీసు వారి లెక్క ప్రకారం. ఈరెండు పాళ్లుండగా నేనూ కూర్పు పొన్ని ప్రియులన్ని యావత్తులన్నీ ఎగిరిపోతున్నాయి. పవిత్రకార్యాలకు మాత్యాన్నైన వెంకటగిరి మహావృక్షం యీ అవాస్థమూలకు తావిస్తుందం తన విస్మృతికాదికి తార్యాణం కాదంటారా ?

*   *   *

ఒకటికి రెండుమార్లు మునిసిపాలిటీలో బండ స్థలాలు వేలము వెయ్యాలని తీర్మానించినవారే స్పెషల్ మీటింగులో క్షతిరేకంగా ఓటివ్వడానికి సిద్ధపడడంచూస్తే ఒకనీతి, నియమం ప్రకారం వీరు ప్రవర్తించడంలేదని ధర్మశాస్త్రాలునూరిస్తున్నవి. ఇటువంటివాళ్లందరు బృహస్పతులా ఒకటీ చెంబడి ఇంకో స్పెషల్ మీటింగుకు కోరికలను రావడం.

*   *   *

మునిసిపల్ కవున్సిలరు పదవి చిరస్థాయిగా వుంచుకోవాలనుకొన్న కవున్సిలర్ల స్థితి ఎన్నికలు సమీపించేకొద్ది హాస్యాస్పదంగా వుంది. ఏం చేస్తే ఎవరి ఓటు పోతుందో అని ప్రతిదానికి న్యాయమైనదానికిగాని, అన్యాయమైనదానికిగాని సరేనంటూ కాలంగడుపుతున్నారు. ఓ కౌన్సిలు సభ్యులారా! మీరు వాళ్లుచేసినా పిల్లాష్ అనిపించుకోవడం వాంఛనీయంగాని, ఏలాటి అధికారం లేని యీ సభ్యత్వానికి ఎందుకీ నానా వంధాలం.

*   *   *

చెన్నరాష్ట్రములో ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిలర్లు దుష్పరిపాలనకు ఏనాడైనా బహుమతి యిచ్చేట్టుగా వుంటే నెల్లూరు కౌన్సిలుకు అగ్రతాంబూలం తప్పుతుందా ?

*   *   *

రాపూరు తాలూకా గోనెపల్లె గ్రామంలో పంచాయితీబోర్డుపెట్టి ఆరు ఏండ్లయినా యింత వరకు అకౌంటుబుక్కు పెట్టలేదంటే, మూడుమాయలు గోనెపల్లెకు పోయినట్లు చెప్పా లేదు కొన్ని అసిస్టెంటు పంచాయితీ ఆఫీసరుగాని, జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసరుగాని ఎంత శ్రద్ధతో, సక్రమంగా పనిచేస్తున్నారో మాదారు మూగ దేముడికే ఎరుక.

*   *   *

అప్పు [illegible] మునిసిపల్ ఎన్ని [illegible] ఉండంటారు [illegible].

*   *   *

[illegible] నాయుడుగారికి జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల్లో యితర్లు [illegible] గాని, కొన్ని పరిపాలనా సౌష్ఠవానికి దమ్మిడి [illegible] ఉపయోగపడడం

బెక్ మ్యూనటీలన్ని సెంటర్ పెద్దకుండకుండా న. కాని నీకిరోదు యాకలిముక్కలో ఎవడింటా దరా!

*   *   *

ల్యాండు మార్టుగేజిబ్యాంకులను వెంకటగిరివారు పెట్టించి రైతులకుద్ధారం చేసేరి ధ్యానము ప్యాకామైనా యిప్పటిమాత్రం పాతకార్లవంటి రైతుపై కోలడానికి ఉపకరించింది. వీరి ప్రయత్నం వెనక కిస్తుబాకీలకింకా గొడ్డుగోదను రాజాగారు తీసుకపోతారు. కాబట్టి మాబాకీలు యిప్పుడే పరిష్కారం చేయాలని రైతులను వత్తిడి చేస్తున్నారట యీ మహాజ్ఞులు.

*   *   *

ఉత్తరభాగంలో 4 నెల్లగా ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ల టీచర్లకు జీతాలు ముట్టడంలేదని తెలుస్తున్నది. కాబట్టి గ్రామభోజనైనా యీపిల్లను తొలగించక పోతే అనవసర అపనిందలపాలవుతారు.

ఆంధ్ర
రైతుదండు

జూలై 1 వ తేదినుండి కాలినడకన
12 జిల్లాల సంచారము.

ఇచ్ఛాపురాన్నుండి మద్రాసువరకు.

ఆంధ్రరాష్ట్రరైతుమహాసభ 12 తేది నిడుప్రోలులో జరిగింది. దానిలో రైతులోకానికి అవసరమైన కిస్తుశిస్తుయంలో మార్పులు, ఋణ పరిష్కార అవసరాలు, అడవుల యిబ్బందుల గూర్చిన తీర్మానాలు, ఎస్టేట్సు ల్యాండుఆక్టు సవరణలు మొదలగునవి ఆమోదించారు. ఈ తీర్మానాలను ప్రజాప్రబోధం చేయడానికి ఒక్కొక్క దస్థానికావసరాల కనుక్కోవడానికి ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘనాయకులు రైతుపెద్దలు రైతుసేవకులు 1 జూలైనాడు ఇచ్ఛాపురంలో బైలుదేరి కాలినడకన 12 జిల్లాలు సంచారంచేసి మద్రాసువెళ్లి రైతుల కష్టసుఖాలు ప్రభుత్వానికి నివేదింతురు. అన్ని జిల్లాలవారు కలిసి పనిచేయుటకు రైతుసంఘంవారు వీర్యాన్నిచేస్తున్నారు. సంచారం [illegible]

1 తేది రైతుదండు ప్రారంభోత్సవం [illegible] జరుపబడును.

[illegible] రైతులు, కాంగ్రెసువారు, [illegible] వారలు అందరు [illegible] సాగించాలి.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటి

---

11 తేది సాధారణ సమావేశము.

11 తేది సాయంత్రం ఛేర్మనుగారధ్యక్షతన జరిగిన సాధారణ సమావేశంలో కమీషనరు మోటారుకారు కొనుక్కొనుటకు రు 500 లు అప్పుధనమిస్తూ ప్రాముఖ్యత వహించింది. కమీషనరు మునిసిపాలిటి హద్దులకు ఆవ్వలగ్రామాలకు ప్రొవిజన్ పోవుచుండుటచేతను, మోటారు అద్దెలు అప్పుడు కాసాగుదుటవల్లను, మోటారుకొంటె నీతి వారికిగా పట్టిపోవుడ మోటారులకు అప్పు యిమ్మనుంటటచేతను కమీషనరుకు అప్పుయివ్వ కూడదని ముంగమూరు విశ్వనాథరావుగారు ఆక్షేపించిరి. ఈ ఆక్షేపణను ఛేర్మనుగారు త్రోసివైచిరి. అప్పుయివ్వటాలుల తీర్మానము గావింపబడెను.

16 తేది ప్రత్యేక సమావేశము

17–5–36 తేదిన మునిసిపాలిటి బండస్థలములు వేలము వేయవలయునని తీర్మానము గావింపబడియుండెను. ఈ తీర్మానమును పునరాలోచించుటకై 12 మంది కవున్సిలర్లు సంతకం పెట్టి ఛేర్మనుకు కోరగా యీనెల 16 తేది ప్రత్యేక సమావేశము రెండు గంటలకు యేర్పాటుచేయబడెను. 6 గంటలవరకు సాధారణమీటింగు జరుగవలసిన 9 మంది కూడ చేరకున్నను ఛేర్మనుగారు మీటింగును ముగించకుండావుండిరి. తరువాత ఒకరొక్కరు రాజొచ్చిరి. స్పెషల్ మీటింగులో తీర్మానించుటకు అవసరమైన 14 మంది లేకుండుటచేత మీటింగును వాయిదా వేయవలసినదిగా ముంగమూరు సుబ్బరావుగారు ప్రతిపాదించిరి. స్పెషల్ మీటింగును వాయిదా చేయుటకు వీలులేదనియు, యీ మీటింగులో [illegible] పరిష్కారము [illegible] ఆక్షేపించిరి. [illegible] మునిసిపల్ [illegible] చేయవలసి వుండెగా అటుల వాయిదాచేయబడ్డ సమయంలో [illegible] ఛేర్మనుగారు అటుల చెల్లదని ఆక్షేపణను [illegible] చెప్పిరి.

దినమంత తీర్మానమునకు స్పెషల్ మీటింగులో 14 మంది సభ్యులు అవసరముగాని మీటింగు వాయిదా వేయుటకు 14 మంది అవసరము లేదనియు, సాధారణమీటింగు వుండవలసిన కోరము చాలునని ముంగమూరు సుబ్బరావుగారు చెప్పిరి. ఛేర్మనుగారు చాలసేపు ఆలోచించి పటిమ కడకు ఆక్షేపణాచారిగారి ఆక్షేపణను త్రోసివైచిరి. కడకు 7 గంటలకు మీటింగు 18 తేదికి వాయిదా వేయబడెను.

స్వ. విలేఖరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర
రాజకీయ మహాసభ.

---

16 న ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభ 20 తేది నంద్యాలలో శ్రీ గుఱ్ఱం కొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య గారి యధ్యక్షతను జరుగును. శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మగారు పతాకోత్సవము జరుపుదురు. సి. రాజగోపాలాచారిగారు సభ ప్రారంభింతురు.

తేదీ నిరీక్షింపుడు
అరుణోదయ నాట్య మండలి, నెల్లూరు.

కన్యాశుల్కము.

నెల్లూరు ఫిలిప్స్ లిమిటెడ్
ఏలాధు.

దేశానికి అపూర్వాధిక్యాన్ని కల్గించగల

శ్రీనివాస కళ్యాణము
లేక
వెంకటేశ్వర మహాత్మ్యము

అను పౌరాణికగాథ షూటింగు కలకత్తాలో త్వరలో ప్రారంభించబోవుచున్నారు.

కవి: తాండ్ర సుబ్రహ్మణ్యం

ఆక్టర్లు. ఆంధ్రలోకమంతయు ఆబాలగోపాలము [illegible] నటీనటులే!!

డైరెక్టరు: పి. పుల్లయ్య, బి. ఏ.

జమీన్ రైతు

18—6—37.

వెంకటగిరి మహారాజు గారి అస్తమయం.

వెంకటగిరి మహారాజు గారైన వెలుగోటి గోవిందకృష్ణ యాచేంద్రులవారు జ్వరపీడితులై యాభైతొమ్మిదవ యేట బెంగుళూరులో 16 తేది కాలధర్మముకొందిరి. వీరు దయామయులు. శాంతిప్రియులు. రైతుల యెడసహజాభిమానముగలవారు. వీరి యకాలమరణమునకు వీరికుటుంబమునకు మా సానుభూతి జూపుచున్నారము. మహారాజా గారి ఆత్మకు శాంతికలుగుగాక.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు మహాసభ.

గత 12 తేది 6వ ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుమహాసభ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద నిడుబ్రోలులో సమావేశమైంది. రైతులు ఇన్నాళ్లవలె మూకీభావం వహించేదినాలు గడచిపోతున్నవి. గామరామ రైతులు తమ హక్కులగు రిస్తున్నారు. తమ మంచి చెడ్డలకు తామే బాధ్యులని తెలుసుకుంటున్నారు. రాజ్యాంగభవనానికి తామే పునాదియని భావిస్తున్నారు. ఈమేల్కొల్పు ఈసంచలనం గమనించే ప్రతి ఒక్కరు రైతుసమస్యపట్ల సానుభూతి జూపుచున్నట్లు నటిస్తున్నారు. పత్రికలు నాయకులు, ప్రభుత్వము ఇన్నాళ్లవలె రైతువిషయాల్లో ఉదాసీనం వహించడం లేదు. పైకిమాత్రం అన్ని రాచకీయ పక్షాల్లో ఈసంచలనం బైలుదేరింది. కావున్నే మేముమేము అని అందరు ముందుకొస్తున్నారు. రాజభక్తాగ్రేసరులగు పరశురామపాత్రోగారును, ఆర్థాయుస్యమంత్రులు కూర్మారెడ్డినాయుడు గారును రైతుల్ని కవుగలించుకుంటున్నారంటే అర్థమేమి? ఈమోసపు యుగంలో రైతులు కపటవేషధారులెవరు, యథార్థసేవకులెవరని గమనించడం ముఖ్యావసరం. సత్యనారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షోపన్యాసంగాని, సభాతీర్మానాలుగాని గమనించినవారికి రైతు కనీసపుకోర్కెలు బోధపడకమానవు. ఈవాంఛాలన్నికి రైతులోకం ఎంతేని త్యాగం చేయవలసియుండును. ఈ అధి

మకోర్కెల నెరవేర్చుకొనుటకు నేటి ప్రధానరాచకీయసంస్థయగు కాంగ్రెసును మొంతేని సత్రిడిచేయవలసి యుండును. రైతులు కాంగ్రెసుమీద తమ బాధ్యతను నెరవేర్చిరి. కాంగ్రెసువారు ఎంతవరకు యీ రైతుకోర్కెల తీర్పప్రయత్నింతురో చూడవలసియున్నది. కాంగ్రెసుసంస్థ కార్మికకర్షకుల తమ గర్భంలో పెట్టుకొని ఉండవలయునన్న, నేటి కాంగ్రెసులోని కొందరుపెద్దల భావాలు మార్చుకోవలసియుండును. రైతులకు ప్రత్యేకసంఘములుండగూడదని, వారివాంఛాపరిధి యిట్లుండవలెనని కొందరు శాసించుచున్నారు. వీరెవరు శాసించుటకు? రైతులకోర్కెలు యీడేర్చుకొనుటకు ప్రత్యేకసంఘములు ఉండితీరవలె, ప్రత్యేకాందోళన ముండవలె. ఈసంఘములు కాంగ్రెసునకు లోబడవలెనా? వెలిబడవచ్చునా? యను బాధ్యత కాంగ్రెసువారిమీదనే ఆధారపడియున్నది. కాంగ్రెసుపెద్దలు కొందరు రైతుసంఘాలపై కాలుదువ్వుచున్నారు, వెక్కిరించుచున్నారు. ముందుయుగంలో ఆభావాలు పూర్తిగా మారి ప్రజానీకమంతయు దుర్భరబాధా నిమగ్నుడగు రైతును కనికరించాలె, రైతుసమస్యకు ప్రాధాన్యమీయాలె. రైతు వాంఛితముల సాదరభావంతో పరిష్కరించాలె.

రైతుసోదరులారా! మీరు నిద్రపోకూడదు. మీ యధోగతికి మీరే కారకులు. మీగాఢనిద్రలో మీహక్కులన్నీ పరాయివారు సంగ్రహించారు, మీ భాగ్యాల నన్నిటి మ్రింగారు. మిమ్ము తినతిండి కట్టుబట్టకు గూడా అల్లాడించారు. దీనికంతకు మనపలుకుబడి లేని పరాయిప్రభుత్వమే కారణము. కావున ఇక నన్ని సంస్థల మనమే ఆక్రమించాలె. కాంగ్రెసును పూర్తిగా కార్మిక కర్షకులు స్వాధీనపెట్టుకోవాలె. రైతు సంఘాలను సజీవంగా నడుపుకోవాలె. శాసనసభల సంపూర్ణంగా ఆక్రమించాలె. అన్నిట రైతుపలుకే పలకాలె. రైతుకష్టాలె ప్రతిధ్వనింపచేయాలె. ఆనాడుగాని రైతువాంఛితాలు నెరవేరవు.

రైతుదండు జూలై 1 తేది నాడు ఇచ్చాపురంనుండి బైలుదేరనున్నది. రైతుబలం ప్రదర్శించడానికి, రైతుకోర్కెల ప్రకటించడానికి, స్థానికావసరాల గమనించడానికి యీ కాలినడక యాత్ర అమోఘముగా పని చేయగలదు. ఈ దండు తెనుగుదేశమంతా సంచరించుచున్నది. ఆయాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాలు, రైతుసంఘాలు వారి కార్యక్రమానికి తోడుపడి తమ తమ జిల్లాలలో ప్రజల్లో తగిన ప్రబోధనలు కలిగి పెదరుగా యని విశ్వసిస్తున్నాము.

పటేలుగారి వైఖరి

కృష్ణ, ఉభయగోదావరి భారత శాసనసభాభ్యర్థి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఖాళీచేసిన స్థానమునకు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసభాధ్యక్షులైన కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారి పేరును కృష్ణ, ప. గోదావరి కాంగ్రెసు సంఘములు, రైతుసంఘములు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము, సూచించెను. ఇన్నిసంఘాల తీర్మానాలను తిరస్కరించి పటేలుగారు ముసలికంటి తిరుమలరావుగారి పేరును సూచించుట అత్యాశ్చర్యముగానున్నది. స్థానికంగా ఉండు యిన్నిసంస్థల అభిప్రాయాలను తాను స్వయంగా విచారించక త్రోసిపుచ్చుట నిరంకుశమనవలెను. రైతునాయకులపట్ల వీరు నిరాదరము చూపుచున్నారాయనిగూడా సందేహించుట తప్పుగాదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారును, రైతుసంఘమువారును తీవ్రాందోళనచేసి యీ నియామకాన్ని మార్పించుట విధ్యుక్తం. పటేలుగారైనను తమ అభిప్రాయాన్ని తిరుగా మార్చుకొందురని మా మనవి.

వెంకటగిరి మహారాజాగారి నిర్యాణము.

వెంకటగిరి - జూన్ 18 తేది

వెంకటగిరి మహారాజాగారు ఈ నెల తే 2 దీన సకుటుంబపరివారముగా బెంగుళూరువెళ్లిరి. వీరు చాలకాలముగా మూత్రసంబంధి వ్యాధికలిగియుండుటచే అప్పుడప్పుడు వ్యాధివలన బాధపడుచుండిరి. బెంగుళూరు వెళ్లగానే ఈవ్యాధి అధికమైనది. మలమూత్రములు బంధించి సన్నిపాతజ్వరము 105 డిగ్రీలకు తగ్గకుండవారమురోజులు వచ్చుచుండెను. మైకము కమ్మి మాటపలుకలేక యుంటూవచ్చిరి. ఏకో ఒకవేళలో కలవరింపులు అధికముగా యుండెను. మహారాజా మద్రాసునకు పోయిన బాగుండునని చెప్పగా డాక్టర్లు వద్దనుచుండిరి. తే 16 ది నాటికి జబ్బు అధికమై మధ్యాహ్నము 12-25 గంటలకు తన ఏబదియొమ్మిదవయేట స్వర్గస్థులైరి. కుమారుల్లందరును చెంతనేయుండిరి. మృతకళేబరమును రాత్రి గం 12. 40 గంటలకు కారులో వెంకటగిరికి తీసికొనివచ్చిరి. తే 17 ది ఉదయము 12 గంటలకు తగినమర్యాదలతో దహనక్రియలు పూర్తిఅయినవి. వీరియర్థాంగి, నలుగురు కుమారులు, ఆరుగురుమనుమలు ముగ్గురు మనమరాండ్రు, చిన్నమ్మ మొదలగు బంధువర్గమంతయు దుఃఖసాగరమున మునిగియున్నారు.

వీరు బెంగుళూరులోను, వీరితండ్రిఆదివిలోను వీరితాతగారు మద్రాసులోను చనిపోయిరి. వెంకటగిరి మహారాజాగార్లు ఒక్కరుగానిస్వగ్రామములో చనిపోయియుండలేదు.

వీరితండ్రిగారు 1916 సంవత్సరం మే నెలలో స్వర్గస్థులుకాగానే వీరు 1917 సంగలో పట్టాభిషిక్తులైరి. అనగా ఇరువది సంవత్సరముల పరిపాలనా బాధ్యత వహించియుండిరి.

—ప్రత్యేక విలేఖరి.

తప్పుడు వ్రాతలు

సింహపురి పత్రికాధిపతిగారికి

అయ్యా:—

తమ 24—5—37 ది గల సంచికలో బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగార్కి బహిరంగ లేఖ అని కేవలం అసత్యముతో కూడుకొనబడిన ప్రశ్నలు మా పేర్లతో ప్రకటింపబడియుండుట చూచి ఆశ్చర్యపడితిమి. మీపత్రికలో మా పేర్లతోటి ప్రకటింపబడిన లేఖకు మాకు యే సంబంధములేదు. అట్టిది మేము వ్రాసిగాని వ్రాయించిగాని యెరుగము. మీరు యథార్థమును గమనించక యిట్లు మా పేర్లతో ప్రకటించుట చాలా అక్రమము. పెడుపు కక్షలకొరకై యెట్టినీచపుకార్యములకైనను వెనుదీయని తుంటరులెవరో యిట్లు మా పేర్లతో ప్రకటింపజేసిరి, అందులకు మీరు అవకాశమివ్వడము మీ మాత్రము సరిఅయిన పద్ధతి కాదు. గనుక తక్షణమే యీ విషయము ప్రకటించి మీ పాఠకులకు విశదపరచవలెనని కోరుచున్నాము.

నారపరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డి
పంగూరు రామిరెడ్డి
వేలూరు రామిరెడ్డి
కనమూరు నాగిరెడ్డి

కీ॥ శే॥

వెంకగిరి మహారాజాగారు.

కీ॥ శే॥ వెంకటగిరి మహారాజా గారి యొక్క ఆకాలమరణమునకు చింతింపని మానవుడు యీ ఎస్టేటులోనే వుండరని భావింపవచ్చును. వీరు దయార్ద్రహృదయులు. అత్యంత ప్రేమతో యెల్లరిని ఆదరించుచుండవలెననే ఆసక్తి వీరికి మెండు. కల్లకపటము యెరుగనివారు. వీరి మరణమువలన సంస్థానమువారికేగాక రైతులకు నైతము తీరనిలోటువాటిల్లినదని చెప్పకతప్పదు. ఇట్టిమహామహుల మరణముచే కుందుచున్న శ్రీ శ్రీ కుమార రాజా గారికిన్ని తదితర రాజకుటుంబమువారికి హృదయపూర్వక సానుభూతి తెలుపుచు సర్వేశ్వరుడు కీ॥ శే॥ మహారాజా గారి ఆత్మకు శాంతికల్గించి, వారిమరణమువలన విలపించు రైతులోకమునకున్ను శ్రీ శ్రీ కుమార రాజా గారికిన్ని తదితర రాజకుటుంబీకులకున్ను ఊరట కల్గించుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి,
ప్రెసిడెంటు,
నెల్లూరు జిల్లా, జమీన్ రైతు సంఘం.

ఆత్మకూరు వార్తలు.

ఈతాలూకా పొర్టు పంచాయతీ ఎలెక్షన్ తహసీలుదారుగారివల్ల జరుపబడ్డది. అన్నిచోట్ల తకరార్లు; పక్షపాతమనే గోల! ఈవిషయంలో పైవారికివచ్చిన అర్జీలు న్యాయవిచారణ జరగాలని ప్రజలవాంఛ. —[illegible]

నెల్లూరు దక్షిణాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు

18 తేది ఉదయం జరిగిన నెల్లూరు దక్షిణ బోర్డు స్పెషల్ మీటింగులో పోటీలేకనే బంగ్లా కోదండరామరెడ్డిగారిని వైస్‌ప్రెసిడెంటుగా

లోకాభిరామాయణం

(చిత్రగుప్తుడు)

ఆంధ్రయూనివర్సిటీ భాండాగారాన్నుండి సోషలిస్టు గ్రంధాల్ని బహిష్కరించి ఆందోళనకరమైనదే రిది. యింతా విశాలమైన ప్రభుత్వమైనాయన చే ధించిన గ్రంథాల్నే మేంతొలగించామని నిద్రలో తున్న యూనివర్సిటీవారు యీనాటికి ఒక చమత్కృత ప్రకటన చేశారు. భాండాగార పాఠకుల్లారా! ఇది విజయమా! ఓ యూనివర్సిటీగారూ! ఏం యింత తొందరగా మాట్లాడుతున్నారు ప్రజల్తో! గ్రొత్త రాజ్యాంగమహాత్తా!

* * *

శెట్టింటు ప్రభుత్వమైనా మనకెట్టుచూచి మాట్లాడును తాముగాని ఈ యాంధ్రయూనివర్సిటీవారి దౌర్భాగ్యం ఆపినశేకి! అప్రకటమైనా ఆందోళనా సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొన్నట్లు నటించిందా! ఎన్నే! క్రొస్తేటికి లోపంగదంటయ్యా ఆంధ్రకళాపరిమళ్తుకు!

* * *

రైతురక్షణయాత్రలు 4 సంగా రైలుచేరు తుంటే ఆంధ్రపెద్దలు నవ్వేవారు, హెదవిరిచేవారు, తలపంకించేవారు నానారకములు. ఏనాడైనా ప్రజాసముద్రం ఘూర్ణిల్లాలె, భారతీయులకు ముక్తి గల్గాలె. ప్రజలంటే రైతులన్నమాట- గాంధిగారు మొత్తుకొనేది అదే! ప్రజాప్రబోధం కలగాలంటే పాతుకదలాలంటే, భూమ్యాకాశాలు చలించాలంటే పల్లెటూళ్లు కదలాలె. అదే యీ రైతు దండు చెయ్యాలనుకొన్నది; చేసి చూపాలనుకొన్నది. చేతైతే చేతులు కలపండి, చేతగాకపోతే గట్టున కూర్చొని చూస్తుండండి. అంతే గాని రాళ్లెయ్యొద్దు బాబో!

అక్కడలో చూడాలంటే జూలై 1 తేదికి ఇచ్ఛాపురం రారాదూ ఓపికుంటే!

* * *

ఆంధ్రదేశంలో పెద్దఅమక్కళం జరిగింది. కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాలు, గోదావరి సంఘాలు, ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘం, రైతుసంఘాలు భారతశాసనసభలో నాగేశ్వరరావుపంతులు ఖాళీ చేసిన స్థానానికి ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షులుఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సెక్రటరీ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తిగార్ని పెట్టాలని తీర్మానించాయి. ఈ తీర్మానాలన్నీ పటేలుగారి సాన్నిధ్యంచేరాయి. తిరుమలరావుగారు కూడా వెళ్లి పటేలుగార్ని దర్శించారట. ఇన్ని సంఘాల తీర్మానాలను ఎగరదన్ని స్వయంగా వచ్చి దర్శించిన తిరుమలరావుగారికేను అనుకూలం చేశారు. నిరంకుశాలనే వస్తువుల్ని మేమూ చాలా చూచాంగాని ఈలాంటి నిరంకుశపు శాకీదులు మరెక్కడా కానరావడంలేదు పటేలుగారి దప్తరంలో తప్ప. పటేలుగారికి రైతుసంఘపు తీర్మానాలంటే పేపగింపని ఋజువైనదని విన్నాంగాని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘంవారి తీర్మానం కూడ యింత చెత్తబుట్టకు చేర్చదని ఎవడూ తలంచని విషయం. ప్రకాశంపంతులూ! రహస్యంగా ఏమైనా గ్రంథం నడిచిందా!

* * *

ఈవారం పటేలు తేముదిచ్చకపోతే సాంబమూర్తిగారు బుద్ధిపూర్వకంగా కార్యదర్శిత్వానికి

రాజీనామా పెడతాడని హల్లామెంటులో పెద్ద పుకారుగా ఉండేది. ధిక్కరించుకు చేరానికి యీ మహాభూకంపాన్ని తప్పించాడన్నమాట.

* * *

పట్టాభిగారి ఉపన్యాసం అంటే ధూర్యం గుంటూరు కారంమాదిరి మరుక్కుఉండేది. ఈ నాడో చప్పగా ఉన్నదంటున్నారు యువకులు అంటే వాలుకలుచి శోదిస్తున్నదన్నమాట. కేశం ఎన్ని మైళ్లస్పీడుతో పోతున్నదో గమనిస్తే తెలుస్తుంది. నిన్నటి తీర్మానాలు, నిన్నటి భావాలు, నిన్నటి నాయకులు, యీనాటికి ఏమీ నచ్చడం లేదు. కారణం ఏమిటంటే, ప్రజల్లో ప్రబోధం హెచ్చింది. నాయకులభావాలబట్టి ప్రజలు నడుచుకొనే దినాలు గతించాయి. ప్రజాభావాలబట్టి నాయకులు నడవాలి, ప్రవర్తించాలె. అదీ నేటి పరివర్తన. రైతులోకం కదిలింది- కార్మికలోకం భుజంమీద చెయివేసుకొని

'నీకూ నీవారు లేరు
నాకూ నావారు లేరు'
పదరా స్వరాజ్యం దెత్తాం"

అంటున్నగ. వీనికి నాయకులు సంతోషపడాలె. హూణవిద్యాగురువు మెకాలేపండితుడు, నేర్పిన విద్య నేటిరాజకీయ పరిణామాన్ని నేర్పించినట్లు నాయకులు పాడిన ప్రభాత గీతానినాదాలే నేడు రణమందుభి భాంకారాలుగా మారాయి. ఇదీ కాలపరివర్తన. వసంతాగమన సుప్రభాతాన్ని ఎవరు తిరస్కరిస్తారు! కంటకావృతంగా కనపడే గులాబిమొక్కగదూ దరహాసిత వదనారవిందయగు గులాబిపుష్పాన్ని ప్రసవించేది.

అంకమ్మజాత్రల్లో

4 గురు మరణం 70 మందికి దెబ్బలు.

15 తేది అంకమ్మ జాతరయింది నెల్లూరు తాలూకా అనంతపురంలో. ప్రజాసముద్రం పొంగింది. పెట్లుకుమ్ములకపోతే ఒప్పుకోనన్నది అంకమ్మతల్లి. భక్తులు రైసుమిల్లులో ఉండేల్లను సంపాయించారు. ఇది ఉత్సవపు ముగ్ధ. కేవలం సఖ్య గంధ్రముంది. ఈర ప్రాంతంలో మందుకూరి కాలిస్తే కీడుగంటాతి మోయించిన్నారి అప్పటి పెద్దయింటినీస్తు రిలచారు.

అల్లరు గిన్నెలలో మందుకూరి నిప్పంటించారు టెండమాచేనుస్తు పిరంగిమోతమోగింది. అంకమ్మతల్లి ఆనందనిమగ్నమైంది. మరొకమాటు మందుకూరి నిప్పంటించారు ప్రేలలేదు. పైన పోకిందన్నారు భక్తులు. కొద్దిగా పూలురేగింది కాని పేలలేదు. ఆ అల్లరు యినుపముద్దంతా ఎఱ్ఱగా అగ్నిగోళమై పగిలింది బోల్చో పట్టణంమీద పిమ్మకించిన బాంబుగుండ్లమాదిరి. ప్రజలమీద దూకాయి ఆ కాలిన యినుపముక్కలు.

రామ! రామ!! నల్గురు మరణించారనీ, 20 మందికి మంచిదెబ్బలనీ, 60 మందికి సుమారుదెబ్బలని తెలుస్తున్నది. ఇకాలితేకుంటే అమ్మతల్లి శమిస్తుందా! —ఒక విలేఖరి.

దరఖాస్తు భూములను ప్రభుత్వము స్వాధీనపరచుకొనుట.

గుంటూరుజిల్లాలో దరఖాస్తుమీద ప్రభుత్వంవారు లోగడ యిచ్చియుండిన భూములను మరల ప్రభుత్వంవారు స్వాధీనపరచుకొనునట్లి ఉత్తర్వులు పుట్టినటుల కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ప్రకటించిరి.

బస్ ప్రమాదం

17 తేది మద్రాసునుండి నెల్లూరువచ్చే బస్ క్రింద గూడూరువద్ద ఒకమనిషి పడ్డాడని రెండు కాళ్లు విరిగిపోయినవనీ తెలుస్తున్నది.

దిక్కులేని చావు.

—(*)—

మద్రాసు కుట్రకేసు శిక్షితుడు.

8 మాసాలుగా అంతులేదు

కరేడు దశరధరామిరెడ్డిగారు.

మద్రాసు కుట్రకేసులో 2 సం॥ శిక్ష అనుభవించివచ్చిన కోవూరుతాలూకా యల్లయపాలెం వాస్తవ్యులు కరేడు దశరధరామిరెడ్డిగారు సుమారు 8 మాసాలుగా అంతులేదు. ఇతన్ని ఖూనీచేయబడ్డాడనే పుకారు హెచ్చుగావుంది.

తల్లి తండ్రులు శోకతులై మంచంబట్టియున్నారు. పోలీసులు శ్రద్ధవహించలేదు. నెల్లూరు నాయకులు ఉదాసీనం వహించారు.

ఈ యువక దేశభక్తునిపట్ల సానుభూతి చూపప్రజాసమాజమైనా ఒకనాడు పిహాకీనీ తీరాన అత్యుత్సాహముతో సంసిద్ధపడరాదా!

—ఒక యువకుడు.

కొత్తపట్నం కేసులో

16 గురు శిక్షింపబడిరి.

కొత్తపట్నం రాజకీయ వేసంగిపాఠశాల, ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడుటయు 60 మంది విద్యార్థులు, ఉత్తర్వును తిరస్కరించుటచే లాటీచార్జి చేయబడి అరెస్టుచేయబడిరనియు, 16 మందిమీదమాత్రమే కేసు దాఖలుచేయబడెననువిషయము లోగడపత్రికలలో ప్రకటింపబడెను. ఈ 16 మందిమీద కేసును తెనాలి సబ్ డివిజనల్ మెజస్ట్రేటుగారు విచారించి 17 తేది అందర్ని శిక్షించిరి. క. సత్యనారాయణకు 6 నెలలు శిక్ష రు 150 లు జుల్మానా; సత్యనారాయణ రాజుకు 6 నెలలు శిక్ష రు 200 లు జుల్మానా. మిగత 14 గురికి 6 నెలలు శిక్ష రు 100 లు జుల్మానా. జుల్మానా చెల్లించనియెడల 6 నెలలు శిక్ష. అందరికిని కఠినశిక్ష. "సి" క్లాసు యివ్వబడెను.

రాజప్రతినిధిగారు మాట్లాడెదరు.

ప్రస్తుత రాజకీయ ప్రతిష్టంభనముగురించి రాజప్రతినిధిగారు 22 తేదిన ఒక ప్రకటన గావించెదరట. ఈ ప్రకటన యీమాసాంతమున జరుగనున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారికి తృప్తికరముగ నుండినచో గవర్నరులు కాంగ్రెసు నాయకులను ఆహ్వానించుటయు, కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించుటయు సత్వరముగ జరుగగలవు.

గోదావరి క్రిష్ణాజిల్లాల యెసంబ్లీ స్థానము.

—[*]—

వల్లభాయి పటేలుగారు నియోజకవర్గముయొక్కయు, ఇతరసంస్థలయొక్కయు సిఫారసను తృణీకరించుట.

తిరుమలరావు నామినేషను అన్యాయము, అనవసరము, నిరంకుశము.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటన.

ఢిల్లీ జనరలు యెసంబ్లీజనరలు స్థానమునకు తూర్పు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలు క్రిష్ణజిల్లా నియోజకవర్గము తరపున త్వరలో ఎలెక్షను జరుగనున్నది. ఈస్థానమునకు పైజిల్లాల కాంగ్రెసుసంఘములును ఇతర ప్రజాసంస్థలును కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిని నామినేటు చేసినవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము ఇతనిని నిస్సందిగ్ధముగా సిఫారసుచేసినది. యిట్టి సిఫారసును వల్లభాయి పటేలు త్రోసివేసినందువలన పైసంస్థలన్నియు చాలా కలవరము నొందుచున్నవి. ఈస్థానమునకు తిరుమలరావును యెన్నుకొనవలసినదిగా అన్నిసంస్థలు ప్రతిఘటించుచున్నవి. పైకాంగ్రెసు సంస్థలు యువజనసంఘములు సోషలిస్టుసంఘములు మొదలగువానికి ఇతనంటే యేమీ యిష్టములేదు. కనుక ఈ నామినేషను కేవలము నిరంకుశముగాను అనవసరముగాను అన్యాయముగాను యున్నది. వల్లభాయిపటేలు నిశ్చయముగా ఈ విషయమునందు తప్పుత్రోవను లాగబడినాడు. ఈ నెంకినేషను వంటిదాని వల్లభాయి పరికించి తానుచేసినతప్పును దిద్దుకొని ఆంధ్రరాష్ట్రములో జరుగనున్న మహోపద్రవమును తప్పించుమనుగాక యని ఆశించుచున్నాను అని పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ జనరలు సెక్రటరీ జి. సత్యనారాయణగారు వ్రాయుచున్నారు.

కనిగిరిలో కాంగ్రెసు అభిమానులపై దాడి.

—[*]—

తహశీలుదారు మరియు అనవసర యిబ్బందులు కల్గించుచున్నారనుట.

ఇటీవల జరిగిన జిల్లాబోర్డు అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఓటిచ్చిన కనిగిరి తాలూకా తహశీలుదారు, గ్రామమునసబు [illegible] బాధించుచున్నారని జిల్లా కలెక్టరుగారికి 7 గురు [illegible] ఒక పిటీషను దాఖలుచేసిరి:—

పిటీషను లోని విషయములు

కనిగిరి తాలూకా ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఓటులిచ్చిరి జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో [illegible] (ప్రస్తుత జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు) గారితో ఓటెటి [illegible] కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ పోటీచేసిరి. కనిగిరి తహశీలుదారుగారు గోవింద [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] ముఖ్యముగా [illegible] గ్రామాధికారులు [illegible] గారి పక్షమున ఎన్నికలలో పనిచేయవలెనని [illegible] కనిగిరిలోనుండు [illegible] బ్రాహ్మణులు [illegible] గారికి ఓటు [illegible] తహశీలుదారు గారు ప్రయత్నించిరి. వీరు ఎన్నిచేసినను ప్రజలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థికే ఓటిచ్చి గెలిపించిరి. [illegible] గారు ఓడిపోయిరి. అందువలన తహశీలుదారు గారు [illegible] బాధింప నారంభించిరి.

కాంగ్రెసుకు ఓటిచ్చినవారికి [illegible] పుట్టకూడదని తహశీలుదారు, గ్రామమునసబు [illegible].

అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో కనిగిరి మునసబు [illegible] వెంకటగిరి కుమారరాజా గారి పక్షమున ప్రచారముచేసిరి. తహశీలుదారు గారు గ్రామోద్యోగులను [illegible] కుమారరాజా గారికి పనిచేయవలెనని నిర్బంధించిరి. అనేక గ్రామములవారు వీరి పలుకుబడికి లోబడిపోయినను, కనిగిరి గ్రామపౌరులు మాత్రములోబడక కాంగ్రెసు అభ్యర్థికే ఓటిచ్చిరి. ఇందువలన తహశీలుదారు [illegible] కోపము మరింత [illegible] కనిగిరిలో భయంకరపు పరిస్థితులు [illegible].

(1) [illegible] కోమట్ల అంకమ్మ మందిర [illegible] పెంపారరి [illegible] మందు [illegible] తీసివేయవలెనని మునసబు [illegible] చేసిరి. తీసివేయనిచో క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ చేసెదనని [illegible].

(2) కాంగ్రెసుకు ఓటిచ్చినవారు [illegible] మలలోని [illegible] గాజ్ [illegible] తీసి [illegible] చేసి [illegible] పెట్టిరి.

(3) జిల్లాబోర్డు రోడ్లమీద ఆక్రమించుకొని [illegible] కాంగ్రెసుకు ఓటిచ్చినవారి యిండ్ల [illegible] సాంబార్లు, వరాండాలు, [illegible] తీసివేయవలయుననియు లేనిచో క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ చేయబడునదనియు జిల్లాబోర్డు [illegible] గారు నోటీసులిచ్చిరి.

(4) కనిగిరిలో [illegible] కొని [illegible] చేయుచుండిన [illegible] మామూలుగా వ్యాపారము చేయుచుండిన ప్రదేశంలో [illegible] గ్రామమునసబు చెప్పిరి. [illegible] నిరాకరించిరి.

(5) [illegible] పాలెపులలో [illegible] చాలాకాలముగా యివ్వబడుచుండెను. గ్రామమునసబు, [illegible] యిద్దరు [illegible] ఈకారణము [illegible] వేలంపాట రు 100 లకు [illegible] 1934 లో [illegible] రు 50 లు మాత్రమే. 1935 లో [illegible] రు 480 [illegible] వేలం పాటపాడగా మునసబు [illegible] 1936 లో [illegible] రు 902 లు [illegible] 1937 లో [illegible] ఎన్ని [illegible] రు 1351 లకు వేలంపాటపాడెను. [illegible] కాంగ్రెసులో [illegible] తహశీలుదారు [illegible] కనిపని [illegible] గనిపాటు [illegible] మొత్తము [illegible] వ్రాయిదాలలో చెల్లించుచుచుండగా [illegible] పాటమొత్తమంతయు ఒకేసారి చెల్లింపవలెనని [illegible] చెప్పిరి. పూర్తి మొత్తము చెల్లింపబడినతరువాత తహశీలుదారు గారు [illegible] ప్రకారం పర్మిటుపుస్తకములు [illegible] మరొక ఆక్షేపణ చేసిరి. [illegible] తహశీలుదారుకోరినటుల పర్మిటు పుస్తకములను [illegible] తహశీలు దారు [illegible].

[illegible] పర్మిటుపుస్తకాలు [illegible] ఇదంతా [illegible] కనిగిరి [illegible] పర్మిటుపుస్తకాలను [illegible] పెప్పుకొనిరి [illegible] తహశీలుదారు [illegible] [illegible] చెప్పిరి. [illegible] తహశీలుదారు [illegible] కొనసాగించరాదని చెప్పిరి. [illegible] కనుక [illegible] తొలగించుకొనవలయునని చెప్పిరి. పూర్తి [illegible] చెప్పగా [illegible] ఒప్పుకొనక [illegible] మునసబు [illegible] కాలయాపన చేయుచుండెను.

పర్మిటుల్లేనందున [illegible] చెయ్యికట్టుటకు [illegible] తహశీలుదారు [illegible] నిరాకరించెను. [illegible] తీసుకొనలేదు. రు 50 లకు [illegible] రు 1351 లకు పాటపాడి [illegible] కష్టపడవలసి [illegible] ఇందువలన యిండ్లకట్టడములకు [illegible] నిలిచిపోయినవి.

(6) ఇటీవల జరిగిన [illegible] కొందరియిండ్ల స్థలములు [illegible] పోరంబోకులమీదికి [illegible] ఆయున్నవని తేలెను. అనేక [illegible] యీస్థలము అనుభవములో యుండుటవలన [illegible] సంవత్సరాలుగా [illegible] పన్ను తీసుకొనుచుండిరి. [illegible] యీస్థలములు [illegible] కలెక్టరు [illegible] చెప్పినారు. [illegible] తహశీలుదారు [illegible] రు 4 లు చెల్లించవలెనని [illegible] తహశీలుదారు [illegible] కలెక్టరు [illegible] పట్టాయివ్వవలెనని [illegible] తహశీలుదారు [illegible] నిరాకరించి [illegible] డిప్యూటీ కలెక్టరు [illegible] భయపెట్టెను.

[illegible] పుట్టవలెనని కనిగిరి [illegible] రు 400 లు చెల్లించవలెనని తహశీలుదారు [illegible] చెప్పిరి. తహశీలుదారు [illegible] రు 400 లు [illegible] చెల్లించవలెనని [illegible] భయపెట్టిరి.

కనిగిరిలో ప్రతివారును చాల భయోత్పాతము చెంది [illegible] సందర్భమున యిబ్బందుల చెందుచున్నారు.

హిందూదేశంలో 1934—35 సం॥ లో 50534000 యకరములు సాగుబడిఅయెను.

నేటి భారత రాజ్యాంగము

[illegible] పూర్వ, [illegible] తెలుపు 1935 సం॥ రాజ్యాంగచట్టపు వివరణ, [illegible] 250 పుటలు వెల 0—15—0.

రాజ్యాంగ [illegible] వెల 1—[illegible]

[illegible] వెల 0—4—0

[illegible] గ్రంథకర్తలగు

శ్రీ [illegible] గారు,

[illegible] గోదావరి [illegible].

దివ్యదృష్టి

ముందు జరుగబోవు సంగతులను గూర్చిన [illegible] ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులను [illegible] [illegible]ముగా తెల్పుదుము.

5 ప్రశ్నలకు, రూ 1—4—0, 12 ప్రశ్నలకు రూ 2—4—0.

సమస్త వ్యాధులనుండి విముక్తులగుటకు, నవగ్రహ మహామంత్ర యంత్రములను పంపుదుము.

యంత్రము 1-కి రూ 5—0—0.

[illegible], [illegible] మున్నగువాని యందలి [illegible] దోషములు, గ్రహపీడాది బాధలు తొలగి సుఖించుటకు, అష్టదిగ్బంధన మహామంత్రయంత్రములను తయారొనరించి పంపుదుము.

యంత్రము 1-కి రూ 10—0—0,

[illegible] మహామంత్రి [illegible] పూజాది [illegible] మహామంత్రి యంత్రములను [illegible] పంపుదుము,

అడ్రసు:—

"మాంత్రిక చక్రవర్తి"

ప్రొఫెసర్ అంజనేయ గారు,

మెస్మరిష్టు అండ్ ఆస్ట్రాలజిస్టు.

నెల్లూరు.

సంగీత పాఠకులు

డ్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన

గంధర్వ కిన్నర స్వరామృతం

గానకళ [illegible] వృద్ధికి [illegible] మందు అమృతతుల్యం, [illegible] కల్పతరువు. [illegible] స్వరగాత్రసంధాయిని [illegible] కలవారి [illegible] కల్పనమై [illegible] కోకిలస్వరమును [illegible] ఇదివాడిచూచి ధన్యులగుడు. గుణము లేదని [illegible] డబ్బు వాపసు చేయబడును. 15 దినములకు సరిపడు డబ్బా 1-కి రు 2—0—0.

(పోష్టేజి ప్రత్యేకం)

శ్రీవాణి అండ్ కో, అల్లీపురం,

వాల్తేరు ఆర్. యస్.

నీ అదృష్టము కనుగొనుము- గొప్ప లాభంకలుగు సమయము

మాల్టీ కార్లో అపిషియల్ స్వీప్ స్టేటు టిక్కట్లు.

మొదటి ప్రయిజు	పౌ 20000	లేక	రూ. 270000—0—0
రెండవ ప్రయిజు	పౌ 12000	,,	,, 162000—0—0
మూడవ ప్రయిజు	పౌ 8000	,,	,, 104000—0—0
నాల్గవ ప్రయిజు	పౌ 5000	,,	,, 65000—0—0

యివిగాక మరి యితర ప్రయిజులు 1058 న్ని గలవు. ఒక టిక్కట్టు వెల రు. 4—0—0 15—7—1937 తేదీ లోగా రు. 4—2—0 మనియార్డరు పంపువారికి టిక్కట్టు పంపబడును.

[illegible] వివరంగా వ్రాయవలెను.

[illegible] టిక్కట్లు [illegible] విక్రయించబడును.

వివరములకు వ్రాయుడు:

జయరత్నం అండ్ కంపెని,

811 [illegible] మద్రాసు.

శిస్తు 4 రెట్లు హెచ్చినా రైతుమాటే అనుకోరు

వెంకటగిరి ఎస్టేటువారి వాగ్దానభంగము.

చేనిగుంట గ్రామ రైతుల దుర్భరస్థితి.

యీ గ్రామం 1313 ఫసలీకి పూర్వం అమాని గ్రామంగా వుంటూవచ్చినది. 1307 ఫసలీ మొదలు 1312 ఫసలీవరకు 6 సంవత్సరముల లెఖలనుబట్టి చూడగా సరాసరిన ఫసలీ 1 కి 47 పుట్ల ధాన్యమున్నూ అప్పటికి యేర్పడివుండిన రొఖముస్తాకీయులు ఫసలీ 1 కి రు. 780—0—0 ల వరకున్ను వచ్చుచుండినది. అప్పటికాల ధరల ప్రకారం సరాసరిన సంవత్సరం 1 కి పై ధాన్యమునకు క్రయం రు 1200 ల వరకు వచ్చుచుండినది. ధాన్యక్రయమున్ను, రొఖముస్తున్న కలసి సాలు 1 కి రు 1980 లకు మించియుండదు,

1313 ఫసలీలో వకటికి వకటి ముక్కాలు పెరుగుట.

1313 ఫసలీలో శాశ్వతపట్టాకు రైతులు వప్పకోనందున 10 సంవత్సరములకు కెంపరరీ పట్టా బందను చేయుటలో సాగుబడిభూములను 4 తరములుగా విభజించి యకరం 1 కి 1వ తరం రు 8, 2వ తరం రు 6¾, 3 వ తరం రు 5, 4వ తరం రు 4 లుగా సరాసరిన యకరం 1 కి రు. 5—14—0 లున్ను యిమిడ్చినారు. యీ రేట్ల ననుసరించి సంవత్సరం 1 కి రు. 3496—10—0 లకు మించకుండా వెంకటగిరి సంస్థానమువారికి వచ్చుచుండినది.

1323 ఫసలీలో మూడింతలు పెరుగుట.

యీ ఫసలీలో శాశ్వతపట్టా చేసుకోవలసినదనిన్ని ధాన్యమునకు ధరలు హెచ్చినదనిన్ని నీటివసతులు సమృద్ధిగా యేర్పాటుచేసెదమనిన్ని ధాన్యధరలు తగ్గిన శిస్తు తగ్గించెదమనిన్ని అప్పటి అధికార్లు ప్రభువులుకలిశి శలవుదయచేశినందున చెప్పినవాగ్దానములు సంస్థానంవారు తప్పక నెరవేర్చుతారనే నమ్మకంతో నీటివసతులు కలుగుతుందనే ఆశతో ధాన్యధరలు హెచ్చుగావున్నందున అధికార్లు ప్రభువులు చెప్పినమేరకు యకరం 1 కి రు 10, 9, 8, 7ల రేట్లతో, వప్పుకున్నారు. సరాసరిన యకరం 1 కి రు 8-0-0 ల రేటు అయినది. ఆఫసలీ మొదలుసాలు 1 కి రు 6970 లు వరకు శిస్తు పెరిగినది. అప్పటినుంచి నీటివసతులు చెప్పినమేరకు జరిపించవలసినదిగా సమస్తం లోనున్న అర్జీల మూలకముగానున్ను రైతులు అనేకసార్లు మనవిచేసుకున్నారుగాని సంస్థానంవారు చెప్పినవాగ్దానములు నెరవేర్చినవారు కారు. కీర్తిశేషులయిన మహారాజాగారు వుండిన యెడల నెరవేర్చియుందురని రైతుల నమ్మకం. వారితర్వాత ప్రభువుగాయుండు మహారాజాగారు పరిపాలనలో దొంట్టిసౌఖ్యము పుచ్చుకొనక వుండడమువల్లను దివాన్ జీలకు సర్వాధికారమివ్వక 1 సంవత్సరముకంటే అధికముగా వారిని వుండనివ్వకుండా మరొకరిని యేర్పాటు చేసుకోవడమువల్లను, రైతు అభివృద్ధి అనునది అధికార్లకు తెలియక, లంచగొండీలకనంతో, చలగాటతనముతో, రైతులమొరలను ఆలకించక వుండుటవల్లను, ప్రభువులు భోగలాలసులై పట్టణములలో పోలోఆటలలో చరుగవ్రాయుటవల్లను, రైతుల స్థితిగతులను బాగుగాలను విచారించక వుండుట

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

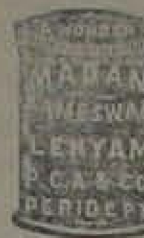

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. శీఘ్రస్ఖలనము, నిర్వీర్యత, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని పారించి మంచిబలమును, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని గలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలుచాలును. 20 తులములు డబ్బీ రు. 1—4—0.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

పి. శి. ఏ. అండ్ కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిడేపి—నెల్లూరు జిల్లా.

హత్యలు - అరెస్టులు.

ఈనెల 8 తేది వుదయం వాయువుకేటు సమీపమున యాకసిరి మజరా మంగల ఖుర్దీ గ్రామవాస్తవ్యులు బల్లేటిరెడ్డి భార్య శకటము బ్బవ్మ్మ మొలకలపూడికి పోవుచుండగా యాకసిరి అడవి, మొలకలపూడి అడవి యెల్ల మధ్య ఆమె పెండ నరికి వేయబడింది. పోలీసువారువచ్చి మంగళఖుర్దీ గ్రామ కాపురస్తుడు లక్ష్మిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి కొమారుడు లక్ష్మిరెడ్డిని అరెస్టుచేసిరి.

* * *

నల్లాం సమీపమున రెయల్లూరు అను గ్రామంలో టీచరుగావుండిన క్రిస్టియన్ ఉపాధ్యాయుడు వి. రత్నం అనువానిని యీనెల 10 తేది ఎవరో చంపివేసినారని తెలియుచున్నది.

—స్వ. విలేకరి.

పార్వతీపురం తాలూకా ప్రథమ రాజకీయసభ.

పార్వతీపురం తాలూకా ప్రథమ రాజకీయసభ, వృషభ్యంజయ నగరంలో 27—6—37 తేది ఆదివారము ఉదయము ఘం॥ 7 లకు మ॥రా॥శ్రీ భాగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడును. మ॥ రా॥ శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం పంతులుగారు సభను ప్రారంభించెదరు. జాతీయ పతాకమును శ్రీమతి గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిగారు నెలకొల్పెదరు. విశాఖపట్నం జిల్లానుండి కాంగ్రెసు తరపున అభ్యర్థులుగా నెన్నుకోబడిన మదరాసు రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యులకు సన్మానపత్ర మొసంగబడును.

బుగత జగన్నాథం,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కెంపులముతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

1333 ఫసలీలో నాలుగంతలు పెరుగుట

మద్రాసు నెం 2 రు పార్టీ వల్ల సర్వేచేయించి గనిమలతో కలశియుండిన యావత్తుభూములను లెఖకుతెచ్చి పశువులబీళ్లతో సహా మాగాణిరేటులో చేర్చి 1333 ఫసలీ మొదలు సాలు 1 కి రు 7625-0-0 యేడువేల ఆరువందల యిరవై అయిదు రూపాయలుగా పొడిగించినారు. యీ గ్రామానికి పశువులబీళ్లు పూర్తిగాలేవు. పశువులకు మేపులేక నానాటికి పశువృద్ధి తగ్గి, పాడి పంటలకు లోపంకల్గినదేగాక మాగాణిశిస్తు చెల్లించవలెను అని గనిమలు కయ్యలలో కలుపుకున్నందున, గనిమలుగట్లైగాక; సాగుభూములకు కూడా చవరతగిలి చాలాభూములు చవిటిపోయినవి. రైతులు అమాయకులగుటవల్ల యిట్టి అన్యాయములు జరుగుటకు కారణమైనది.

సంస్థానమువారు చట్టమున చరుంబడిన అనుసరించి చేయబడిన రేట్లు అయినది, సంస్థానాధికార్లు వారిస్వలాభాపేక్షతో రైతులకు అశలం కల్పించి నిర్ణయించిన రేట్లు అయినవి. అమాయకులగు రైతులను, పిల్చి పిప్పిచేసి అధోగతిలో అంటతొక్కుటకు వున్న సన్నాహమైన చమురుతో ప్రోహించతగియున్నది.

—చేనిగుంట రైతు

డాం|గేగారి బాలామృతము సేవించిన బిడ్డలు యిటుల రోగ్యవంతులగుదురు.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము ఏమి చేయును?

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.

(1) బిడ్డలకు మంచి ఆరోగ్యం, పుష్టి కలిగించడంలో దీనికి మించినదిలేదు.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.

(2) బిడ్డల బలహీనతను పోగొట్టును.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.

(3) బిడ్డల పండ్లను సుళువుగ గనుంచును.

క్రయము టప్పు:

కె. టి. డాంగ్రే అండ్ కంపెనీ,

బొంబాయి 4.

ప్రజా సేవచేయు జపాను రైల్వేలు

నమమలాలుగారు జపాను రైల్వేలనుగురించి మాడర్న్ రివ్యూలో యిటుల వ్రాసిరి:—

మన దేశంలో రైల్వేలకు నష్టం వస్తుండేగా జపానుదేశంలో విశేషంగా లాభం వస్తున్నది. ఎందువల్లో కారణంలేకపోలేదు. (1) జపానులో ఉద్యోగుల జీతాలు చాలా తక్కువ. ప్రధానమంత్రియంతటి గొప్పవానికే రు 1000 కంటె అధికం గాలేదు. ఇప్పటి ప్రధానామాత్యుడు అధికారము స్వీకరించి ప్రభుత్వభవనములో నివాసమేర్పరచుకొనుటకు పోయినప్పుడు ఆయన సామానంతయు ఒక మోటారులారీలో పట్టిపోయినదట. పెద్ద ఉద్యోగుల జీతాలు యీవిధంగా తక్కువగా వుంటే, చిన్న ఉద్యోగుల జీతాలుకూడా ఈలాగే చాలతక్కువగా యుంటాయని భావించరాదు. వారికి పుష్కలమైన జీతాలున్నవి. పోలీసు జవానుకు జీతము 50 యెన్నులు అంటే రు 49 లు మునుపు 80 యెన్నులు యున్నాప్పుడే వారు. ఎన్ను విలువ పతనావస్థకు పడిపోవడం మూలాన జీతాలుకూడ తగ్గించవలసివచ్చెను. ఈ విధంగానే రైల్వే అధికారులకు జీతాలు చిన్నవానిమొదలు కొని పెద్దవానివరకు తృప్తికరంగానే వున్నాయి. అనవసరఖర్చులు లేకుండా వ్యవహారమంతా చాలా పొదుపుగా జరుగుతుంటుంది. చిన్నచిన్న స్టేషనులలో ఒకరిద్దరికి యుద్యోగులకంటే ఎక్కువమంది యుండరు. స్టేషన్ మాస్టరు పనికిగాని, బుక్కింగు గుమాస్తాపనికిగాని, ప్లాటుఫారము చిమ్మి శుభ్రముగావుంచడానికిగాని, అన్నిపనులకు ఒకరిద్దరే. మన దేశంలోవలె అరమైలుపొడుగున ప్లాటుఫారంకట్టి వృధాగా ధనవ్యయముచేయరు. తంతి స్తంభములకు అడవులలో కొట్టితేబడిన కొయ్య దుంగలను ఉపయోగించెదరే కాని, అనవసరంగా ఉక్కుస్తంభముల నుపయోగించరు. రైల్వేవారికి ప్రజల సౌకర్యము, ప్రజాసేవయే ప్రధానం, ముఖ్యలక్ష్యముగాని, అనవసర ఆడంబరం కాదు.

రెండవ కారణం. ఇండియాలో గొప్పజీతాలిచ్చి విదేశీయులను నియమించి యున్నారు. జపానులో ఆ విధంగా చేయరు. జపాను రైల్వేలను నడుపునది జపానీయులే. ఇండియాలో రైల్వేలు నిర్మింపబడిన 50 సం॥ల తరువాత జపానులో రైల్వేలు నిర్మింపబడినను, జపానీయులు, అతిసమర్థతతో, దేశానికి లాభకరంగా నిర్వహించుచున్నారు. జపానులో రైల్వేలసంఖ్య అత్యధికము. తీరానికి ఒకబండివంతున వుండనివాడుక.

మూడవ కారణం. ఇండియాలో వలె రైల్వే ఇంజనులు సామానులు విదేశాలనుండిరావు. 100 కి 90 పాళ్లు సామానంతయు జపానులోనే తయారు అవుతుంది. జపానులో తయారుచేసే రైలుబండ్లు ఇంగ్లండులో చేసే రైలుబండ్లకు యేమాత్రం నాణ్యంలో తీసిపోవు.

నాల్గవ కారణం. జపాను రైల్వేల ముఖ్యలక్ష్యము ప్రజాసేవ. హిందూదేశంలోవలె జపానులో మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులు గొర్రెల మందవలె కనబడరు. 3 తరగతి పెట్టెలలో కూర్చుండుటకు మెత్తని పరుపులుగల బెంచీలుండును. మంచినీరు, పబ్లిక్ లెట్రీన్, రైల్వేపాకీవాండ్రు ఎక్కడంటే అక్కడ, ఎప్పుడంటే అప్పుడు సిద్ధంగావుంటారు. ఈ పాకీవాండ్రను "బోయి" అని పిలచెదరు. ప్రయాణీకుల సామానులను రైలులో పెట్టుటకును, దింపుటకును కూడ [illegible].

అయిదవ కారణం. మూడవతరగతి ప్రయాణీకులు నిద్రపోవుటకు, పరుండుటకు యేర్పాట్లు గలవు. దిండ్లు సప్లయిచేయబడును. బురువుల నమపరిచి చల్లగానుండునట్లును, వెచ్చగానుండునట్లును, గదులు యేర్పాటుచేయబడును. ఈ సౌకర్యాలకు అన్నిటికి ఒకరాత్రికి ఒక రూపాయి చెల్లించవలెను.

ఆరవకారణం. జపానులో పార్సెలు రేట్లు, సామానుల లగేజి రేట్లు ఇండియాలో కంటెను చాల తక్కువ.

ఏడవకారణం. మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులు వేచియుండు హాలులో చాల సౌకర్యముగను, సౌఖ్యదాయకముగను ఉండును. ఏ ప్రయాణీకుడైనను తరువాత రైలులోవచ్చు తన మిత్రునికి యేదైన సమాచారము తెలియచేయ గోరినచో, అందుకొరకు నోటీసు బోర్డులు ఏర్పాటుచేయబడి యున్నవి.

ఎనిమిదవ కారణం. 1,2,3 తరగతుల ప్రయాణీకులందరికి భోజనము చేయుటకు రైలులో ఒక్కటే హాలు. భోజనపురేట్లు ఇండియాలో కంటే మూడువంతులు తక్కువ. తెలివితేటలు గల బాలికలు వడ్డనకై నియోగింపబడుదురు. దినానికి నాలుగైదుమారులు భోజనము పెట్టెదరు. రైల్వే అధికారులు ప్రయాణీకులను చాల మర్యాదతో చూచుచుందురు. ఒకసారి ఒక రైల్వే గార్డు తంతివార్తపంపి ఒక స్టేషనుమాస్టరు తోటలోనుండి కాయగూరలను నాకు తెప్పించిపెట్టెను.

తొమ్మిదవ కారణం. రైలుపెట్టెలు గంట గంటకు శుభ్రము చేయబడుచుండును. ఉమ్మివేసుకొనుటకు పరికరాలు కలవు. అవసరముబట్టి చల్లదనము, వెచ్చదనము నిచ్చు ఏర్పాట్లు అన్ని రైలుబండ్లలోను సిద్ధముగ యేర్పాటు చేయబడియుండును. ఉత్తరహిందూస్థానములోవలె చలిబాధచేత రైళ్లలో నెవరును చావరు.

పదవకారణం. అవసరమైనచో భోజనము, అల్పాహారము, వైద్యశాస్త్రరీత్యా పరిశుద్ధము చేయబడిన పెట్టెలలో సప్లయిచేయబడును. ఇందులకు చార్జికూడ చాల తక్కువ.

పదకొండవ కారణం. మంచుచే చల్లగచేయబడిన పానీయము ప్రతి రైలుబండిలోను వుండును. మండువేసవిలో చల్లని పానీయము కొరకు అవస్థ పడనక్కరలేదు.

పన్నెండవ కారణం. ప్రయాణీకుల సౌకర్యములను జూచుటకు ప్రతిస్టేషనులోను ప్రత్యేకంగా ఉద్యోగులుందురు. హోటలులలో కూర్చుండియే ఎవరైనను టెలిఫోనుచే మూడవతరగతి టిక్కెట్టు కొనుక్కొనవచ్చును. జపాను ప్రయాణీక సంఘము వారి తరఫున ప్రయాణీకులకు సహాయము చేయుటకు సుమారు వేయిమందిగల సేవకదళమున్నది. రైల్వే, షిప్పింగు కంపెనీలవద్ద కమీషను పుచ్చుకొనుచు ప్రయాణీకులకుతోడ్పడుచుండు సంఘములింకను అనేకములున్నవి.

పదమూడవకారణం. ఎనిమిది సంవత్సరముల వయస్సుగల పిల్లలను టిక్కెట్టులేకుండ తీసికొని పోవుటకు ప్రయాణీకులకు విస్తర దుస్తులను సప్లయి చేయుటకు పెద్దనగరముల దగ్గరనుండు స్టేషనుల నుండి రైల్వేచార్జీలింకను తగ్గించుటకు ఇటీవల అధికారులు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని ఒక పెద్ద ప్రయాణీకునితో ముగ్గురు పిల్లలకంటె యెక్కువమంది టిక్కెట్టులేకుండ పోవుటకు వీలులేదు. 4వ పిల్లవాని దగ్గరనుండి సగము చార్జి కట్టవలెను.

పదునాల్గవ కారణం. పొగ త్రాగేవారికి ప్రత్యేక యేర్పాట్లుచేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇంగ్లండులోను యూరోపులోను, అమెరికాలోను పొగ త్రాగదలచువారికి ప్రత్యేకపు పెట్టెలు యేర్పాటు చేయబడియుండును.

శ్రేష్ఠమైన సిల్కులు.

అందమైన సిల్కు షర్టింగులు:— చాల నాజూకుగాను, వెన్నవలె తెల్లగాను వుండి చాలకాలము ఉపయోగపడును. 9 గజముల పొడవు 27 అం॥ వెడల్పు - పురుషులకు 8 షర్టులకుగాని, స్త్రీలకు 6 జాకెట్లకుగాని సరిపోవును. రు. 6—8—0. రెండవరకము రు. 4—6—0 మూడవరకం 3—8—0. పోస్టుచార్జీలతోసహ.

అద్దకపు చీరలు:— అందమైన వివిధరంగులు కలిగి కంటికింపుగనుండును. చాలు నాటికి మాదు గ్యారంటీ, 45 అంగుళములు వెడల్పులో 7, 8, 9, 10 గజముల పొడవును. ధర రు. 4-6-0, 5-0-0, 5-10-0, 6-4-0. పోస్టేజితోసహ.

లేడీ వెల్లింగ్డనుగారు మాసిల్కులను కొని చాల ఆనందముచెందిరి. మా సిల్కుల శ్రేష్ఠతను చూచి ఆశ్చర్యము చెందెదరు.

కొన్నవస్తువులు తృప్తికరలేనిచో డబ్బు వాపసు చేయబడును.

నేషనల్ ఉలన్ అండ్ సిల్క్ మిల్స్ లిమిటెడ్ - లూధియానా

DENTAL HOSPITAL

Trunk Road, Nellore.

దంత చికిత్సాలయము

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

పండ్లు మానవసౌందర్యమునకు ముఖ్యమైనది. కానశుభ్రముగా నుంచుకొనుడు! పండ్లను పరీక్షించుటకును, శుభ్రపరచుటకును, కొత్త పండ్లుకట్టుటకు, వివిధమైన పళ్లనొప్పులను కుదుర్చుటకును ప్రఖ్యాతిచెందినవారు.

సలహాయిచ్చు కాలము:— ఉదయం 7-30 నుండి సా॥ 5-30 వరకు

డాక్టర్ ఎ. తంబూ, పండ్లవైద్యులు.

స్టౌ బీడీ

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

National Indian Life Insurance Co. Ltd

Managing Agents:—
MARTIN & CO.,

12, Mission Row,
CALCUTTA.

RESULT OF 1935 VALUATION.

Reversionery Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930—34.

On all with Profit Policies in full force on 31st December, 1934.

INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium Income over Rs. 10,00,000
YOUR future is SAFE with the
National Indian Life Insurance Co., Ltd.,

For particulars apply:—

T. V. RAGHAVIAH
Secretary.
(Madras Branch Including Native States
334, Thambuchetty St, MADRAS.

4 వ పేజీ కొరవ.

పోరాటము సాగించినను, కర్షకుల కనీస ప్రు కోర్కెలనే సంపూర్ణముగా అంగీకరించ లేక పోయినది.

కాంగ్రెసు నాయకులలో కొందరి దృష్టి మరీ దారుణముగా నున్నది. కాంగ్రెసులో రైతులకు గాని కార్మికులకు కిసానులకు వారికిగాని ఎట్టి స్థానము ప్రాధాన్యం కానక్కర లేదని గత ఏడెనిమిది మాసాల యనుభవము తెల్పుచున్నది. కనీసము వీరి ప్రాతినిధ్యమునైనను అంగీకరించరు న్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో రైతులు కాంగ్రెసును వదలి దానిద్వారానే నిజమైన లాభమును పొందుటకు ప్రయత్నించవలయునా? లేక అసలు పూర్తిగా వదలి తమ ఆర్థిక సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమునకే గాక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొనుటకు కూడ తమ స్వసంఘములమీదనే ఆధారపడవలయునా యన్నది ఒక ముఖ్యసమస్య అగుటలో ఆశ్చర్యమేమి? మనము మన సంఘశక్తిని, బలాన్ని వృద్ధిచేసికొంటేను ఇప్పటికే అన్ని జిల్లాలలోను రైతుల సంఘాలు ఏర్పడినవి.

అదృష్టవశాత్తు అన్ని రాష్ట్రాలలోను కూడా రయితు సంఘము లేర్పడినవి. ముందు మనబలాన్ని వృద్ధిచేసుకుంటే ఇతరులు, మనలనాచి పాడలేరు. మనము చెప్పినట్లు వినకతప్పదు. లేకుంటే "ఉన్నశక్తి మాకీ-ఊడిపోతుందేమో" యని భయపడతారు. అప్పుడేందరు మనలో చేరానికిరాక తప్పదు. మనకోర్కెల నంగీకరింపక తప్పదు. అయితే అంతవరకు కాంగ్రెసుతో మన సంబంధ మేలావుండాలి. కాంగ్రెసులో మెంబర్లుగా చేరాలా అన్నది ప్రశ్న. చేరనక్కరలేదని కొందరు కొంచెము హెచ్చుమంది అభిప్రాయ పడుచున్నారు. కాని కాంగ్రెసులో విరివిగా సభ్యులుగాచేరి మన ప్రతినిధులను రాష్ట్ర అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీలకుపంపిన అచ్చట రైతుల కోర్కెల గూర్చి కమిటీలలో లడాయి పెట్టి పోరి కాంగ్రెసుకోటను ప్రస్తుతము ముట్టడించ లేకున్నను, దాని స్వాధీనమైనా సుముఖముగ నట్లు ప్రయత్నించవచ్చును. గట్టిగా పని చేసుకొన్నచో అంతవరకు జయం పొందవచ్చును. కనుక కేవలము కాంగ్రెసును వదలి మనము వ్యవహారము సాగించుకొనుట వాంఛనీయము కాదు. కాంగ్రెసు మితవాదనాయకులతో మనకు పోరాటము ఎప్పుడు ఉండనే ఉన్నది. వారు చూచుకోవలసిన విషయాలు చాలా ఉన్నవి. వారు మన మరతులను అంగీకరించి మన సమస్యలను తమ సమస్యలుగానే భావించి పనిచేయుట వారికి సాధ్యం కాకపోవచ్చు. కార్మిక, కర్షక స్వరాజ్యం సంపాదించడానికి పూనుకొన్న మనము స్వసంఘములు నిర్మించుకొని స్వశక్తిని వృద్ధిచేసుకొన్నచో విరోధుల బలము, బలగము సన్నగిల్లును.

రైతులు-కూలీలు

అనుదినం మనకు తోడునీడలై, మన సోదరులవలె మెలగుచు వ్యవసాయ పరిశ్రమమీదనే ఆధారపడి మనతోపాటు, బాధలు యిబ్బందులు పడుచున్న, మనకన్న హీనతరవుపడి యుండియున్న మన వ్యవసాయ కూలీల కష్టాలు తొలగించుటకు ప్రయత్నించుట మనవిధ్యుక్త ధర్మమని మరువకండి. మనవలన వారికి కల్గు తప్పులు కుంచాలతో ధాన్యము కొల్చుట, నాములిచ్చి నూటికి 50 వరకు వడ్డీ అప్పగించుట వారి అనారోగ్య పరిస్థితులందు తోడ్పడక, గావుట, పైమెప్పు "[illegible]" కట్టుట నిర్బంధ లేని పనులనిచ్చుట మున్నగు యిబ్బందులు మనం తొలగించ వలసి యున్నది. మనలను ప్రభుత్వం, సాహుకార్లు, వ్యాపారస్తులు పీడించుచుండ, మన దారిద్ర్యస్థితిని తొలగించుకొనుటకు, మనకంటే హీనావస్థయందున్న కూలీ సోదరుల పీడించుట మనధర్మము కాదు.

రైతులు : సామ్యవాదము

దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచున్న రైతు ఉద్యమమును అణచివేయుటకు, విజృంభిస్తున్న భిన్నత్వ గ్రంథి చేయుటకు, పండుచున్న కాయను కోసి వేయుటకు, జాతీయవాదులు, ప్రభుత్వమువారు అందరూ ప్రబల ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. రైతులకు కల్లబొల్లి కబుర్లు ఎన్నెంటినో చెప్పి మోసం చేయుటకు అనేక విధముల తంటాలు పడుచున్నారు. రైతులకు రాజకీయములతో సంబంధముండరాదన్నారు. కాదు, తీవ్రవాదయములు కర్షకులు శ్లేషకరము కాదన్నారు ప్రభుత్వముతో రాజీపడుతూ అధికార్లకు అర్జీలు పెడుతూ పనులను సాధించుకోవటమే మంచిదన్నారు. రైతు ఉద్యమాన్ని నడిపేటి సోషలిస్టులు కమ్యూనిస్టులని రైతులందరను కంగారు పెట్ట యత్నించినారు. సామ్యవాదమంటూ స్వంత ఆస్తులకు స్వస్తి చెప్పిస్తారు గాన ఈ కిసాన్ నాయకులను నమ్మవద్దని ఈ నాటికిని ప్రచారము చేయుచున్నారు. కాని రైతులు భయపడలేదు. పాడలిపోవలసిన అవుసరంలేదు; కంగారుపడవలసిన అగత్యములేదు. సామ్యవాదమంటే సర్వజనులకు సమస్త సౌభాగ్యాలను సమకూర్చి పెట్టగల ఏకైకసాధనం అని ఎన్నడో తెలుసుకొన్నారు. అసలు భారతరయితులకు సామ్యవాదంపేరు క్రొత్తగావచ్చును. గాని సిద్ధాంతములు నూతనములుగావు. తండ్రులు, తాతలు, ముత్తాతలు ఇంక ఎన్నో తరాలక్రిందట మంచికూడా మన రయితు సిద్ధాంతములను అవలంబించుచున్నారు.

అసలు సామ్యవాదసిద్ధాంతము లేమి? సాముదాయక వ్యవసాయపద్ధతి ప్రధానమైనదికదా? సమిష్టిగా సర్వమును సాగించుటయే సామ్యవాదమునకు ఆధారముకదా! వ్యక్తిగత విభజన పద్ధతిని తిరస్కరించుటయే కదా వీని యుద్దేశ్యము.

ఇవన్నీ మన పూర్వీకులు ఆచరణయందుంచిరని అనాది చరిత్ర పుటల నొకింత ఓపికతో తిరుగ వేసిన తెలియగలదు. అన్నదమ్ములు వేరుపడుట సాంప్రదాయము హేయమైనదిగా, సంకుచితమైనదిగా పరిగణింపబడుటకు నేనాటికిని గలదు. కుటుంబములందరి పద్యములందరూ కలిసి సమిష్టిగా పని చేసుకొని సామూహికాలవ గీసరికి అందరూ సమానంగా అనుభవించినవారి నేనాటికిని మనసంఘము గౌరవించుచునే ఉన్నది. తండ్రులు తాతల కాలమునుండికూడా వేరుపడక పెద్ద కుటుంబముగా ఉండి సౌభాగ్యవైభవంతో కాలం గడుపు కుటుంబములను చూచిన మనవారందరు ఎంతగానో అభిమానిస్తారు; గౌరవిస్తారు. అట్లు విభాగములు గాకుండా ఉన్నవారు కూడి ఎంత కష్టించుచుండెడివారో! కుటుంబము విడిపోయిన దనగానే సమాజం, అంతకుపూర్వమే ఆ కుటుంబమునకు గల గౌరవ మర్యాదలు సన్నగిల్లుటను మనము ఎరుగుదుము. మరి తెలియకయే మనము సామ్యవాద సిద్ధాంతములు స్వతస్సిద్ధముగనే ఉండిపోయినవి.

సామ్యవాదం వలన రయితులకు స్వంత ఆస్తి పోవునని భయపెట్టుచున్న వారికి రష్యాలో రయితులు సిద్ధాంతములవలన ఎట్లు బాగుపడిరో తెల్పిన "మానవుడు దేవుడు" రయితులకూడా బాగుండే అలాంటి రాజ్యం మన కెప్పుడొస్తుంద"ని అమితానురతితో అడుగుదురు. అధిక వడ్డీలొడ్డి రైతుల రక్తాన్ని పీల్చి చెట్టుగుండియ సాహుకారు పోవుచున్న ఏ రయితు విచారపడును? "సకలము గుంజేసి, కొంపలకట గుల్లలుచేసి, రయితుల వికలాంగులచేసిన" జమీందారుల తిరగతి నాశనమగుచున్న ఎవ్వరు సంతోషింపరు? ఇట్టి విషమయమైన ధనిక సాహుకారు పద్ధతి నిర్మూలించుటయే గదా సామ్యవాదముయొక్క ఆదర్శము, ఆశయము. అట్టితరి రయితులేల భయపడుదురు? భయపడకుండుటయే గాక అట్టి కార్యమును సాధించుటకు సర్వశక్తుల వినియోగించి పాటుపడుదురు.

రష్యారైతులు చూడండి! నేడచట వ్యవసాయము మూడు పద్ధతులమీద జరుపబడుచున్నది. (1) ప్రభుత్వపు సమిష్టి వ్యవసాయసంఘములు (2) రైతుల వ్యవసాయ సహకారసంఘములు (3) వ్యక్తిగత వ్యవసాయము. కాని కాలంగడచినకొద్దీ మూడవపద్ధతి క్రింద సాగుచున్న భూమి విస్తీర్ణము తగ్గుచున్నది.

నాలుమంది ప్రభుత్వవ్యవసాయ సంఘములలో చేరుచున్నారు. అందులకో కారణం. అందుపని చేయు రైతులకు స్త్రీ పురుషుల భేదములేక, 75 రూబుల్సు జీతము. ప్రభుత్వమే వీరికి స్వరా సౌకర్యముల కల్గించును, సమిష్టి భోజనశాలల నేర్పరచినది. ఇది చాల లాభకరము గానున్నదని రైతులు గ్రహించినారు.

సహకార సంఘముల ద్వారా వ్యవసాయమును సాగించు రైతుల సౌకర్యములు హెచ్చగున్నవి. రైతుల భూమి విస్తీర్ణము ననుసరించి యకరమునకు కొంత కనీసపు ధాన్యము నిత్తురు. ఎక్కువ భూమి గలవారికి దామాషా ప్రకారం హెచ్చు ధాన్యము యివ్వబడును. స్త్రీ, పురుషులు చేసిన పనికి ప్రత్యేక కూలియిత్తురు. ఇట్టి మార్పులవలన రైతుల ఆదాయము గత పది సంవత్సరాలలో రెట్టింపైనది. కనుకనే ఇప్పటివరకును, వ్యక్తిగతముగా సాగుచేసుకొనుచున్న రైతులు తమ భూములనుగూడ సహకార సంఘాలద్వారానే సాగుచేయ నుద్యమించినారు. ఏ దేశములోనైనను రైతు కిట్టి లాభకరమగు మార్పులకు సుముఖతే యనుటలో ఆశ్చర్యములేదు.

మన దారిద్ర్య కారణములు: తన్నివారణోపాయములు

1. జమీందారీ విధానము, 2. ఋణములు, 3. పన్నులభారము, 4. అటవీ యిబ్బందులు, 5, లంచగొండితనము, 6. నీటిపారుదల సౌకర్యములు, మురుగుపోవు సౌకర్యములు తగినంతగా లేకపోవుట.

జమీందారీ విధానము.

బ్రిటిషు పరిపాలన భారతదేశంలో స్థిరంగా ఉండుటకు ప్రజాసామాన్యానికి మధ్య పర్మనెంటు సెటిల్మెంటుద్వారా పన్నులు వసూలు చేసిపెట్టుటకని ఈజమీందారీ పద్ధతిని ఖాయపరచింది బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదము. భారతదేశాన్ని బానిసత్వములో ఉంచి, ఆర్థికదోపిడీని కొనసాగించుటకు ఈజమీందారీ వర్గము సాయపడుచున్నది.

భారతదేశంలో సాగుచున్న 23, 70 లక్షల యకరాల భూమిలో 11 కోట్ల యకరములభూమి

దీనికొరవ 12 పేజీలో చూడుడు.

ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము.

క్లెయిము పరిష్కార ప్రశంస.

ఆంధ్రీ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ కార్యదర్శిగారికి

అయ్యా,

పటా నెం॥ 6718 రు.

పై పట్టాదారున్నూ, నాభర్తగారున్నూ అయిన కీ॥ శే కాళేవెంకటసుబ్బారావుగారి తాలూకు క్లెయిమును తమ కంపెనీవారు అతి శీఘ్రకాలములో పరిష్కరించి, సదరు పట్టామొత్తము రూ 1036 -లకు (బోనసు తోసహా) ఒంగోలు ఆంధ్రబ్యాంకి బ్రాంచిపై పంపినచెక్కు- తమ చీఫ్ ఏజంటు శ్రీ చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి ద్వారా నాకుముట్టినదని తెలుపుటకెంతయు సంతసించుచున్నాను. త్వరితముగను, ఎట్టియిబ్బందియు లేకుండను, యీ క్లెయిమును తాము పరిష్కరించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞరాలను.

పట్టాదారుల కిట్టి సేవచేయుచున్న మన ఆంధ్ర భీమాకంపెనీ దినదినాభివృద్ధి యగుగాక!

ఒంగోలు
21—1—1937.

చిత్తగించవలెను,
కాళే కామమ్మ.

జమీన్ రైతు

కొన్ని మచ్చుతునకలు

ఇండియాలో పాశ్చాత్య ఆర్థికశాస్త్రము ... మాత్రమే గాక క్రిస్టియన్ మిషనరీలను చేయుచున్న సంపూర్ణ స్వార్థబుద్ధితో ధనికస్వామ్య దోపిడీకారకు చేయుబడుట లేదు. ఈ కేసులను క్రైస్తవులుగా చేయుటకు సహకారిగా నుండుటకే మిషనరీల సేవ చేయుచున్నారు.

— మహాత్మాగాంధి.

కాంగ్రెసులో ముస్లిములు చేరుటకు కొందరు ముస్లిములీగు నాయకులు ప్రతిబంధకులుగా నుండుట కొక్కటే కారణము వారు కనబడదు. స్వరాజ్యము లభించరాదని తలంచువారు తప్ప మరెవ్వరును ప్రతిబంధకులుగా నుండకూడదు. సామ్రాజ్యవాదము వలననే కొందరు యువకులు ప్రతిఘాత ప్రచారము సల్పుచున్నారుగాని వీరి ప్రయత్నము విఫలమగుట నిశ్చయము.

దేశీయులందరును కాంగ్రెసులో చేరనేగాని జాతీయపక్షమునకు సమగ్రమగు బలము కలగదు. సమగ్రమగు బలము కలిగినచో స్వపరిపాలనము లభించదు గాన ముస్లిములందరును కాంగ్రెసులో చేరవలెను.

—సర్ సయ్యద్ వజీరుహుసేన్

(అలహాబాదు హైకోర్టు జడ్జి)

రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము జాతీయాభివృద్ధికి సాధనమైనది. యువకుల దేశభక్తి, సేవానిరతి, యుక్తి స్వార్థత్యాగములలో దగలబ్బినట్టి చెందినవియు. సామ్యవాదులు, విప్లవవాదులు నేడు ప్రజలలో ఉత్సాహము కలిగింప జాలిరి సాధ్యము. భవిష్యత్తులో బలవంతపు విప్లవమార్గములను యువకులు వీడవలెను.

—జవహర్లాల్ నెహ్రూ

ప్రతిష్ఠించిన ఆయనకు మారిగోయిడల ఇండియా క్రీడలసంఘమునకు ప్రెసిడెంటుగా ... ఆహారదేశము దుర్భిక్షములు గన్పట్టుచున్నప్పుడు ... విచారము తెల్పెను ప్రభుత్వము ... కొంత సందుపడలేనప్పుడు, రాజకీయకక్షల్లోనే భావించవలెనని మా వినయపూర్వకమైన ప్రార్థన.

—కృష్ణాపత్రిక

హోమరూలును గాని అందకొనిన తిండికలుగ చేయుటయే. కాని హోమరూలుకు హిందూదేశములోనికి వచ్చుటను ఎవరును ఆపలేరు. ప్రభుత్వమే తన ప్రజలకు అవసరమైనవాటిని ఒసంగుచున్నప్పుడు, ప్రజలకు ధనము కూడబెట్టుటకు అవసరములేదు. ప్రజలకు కావలసిన ఆహారము, వస్త్రములు, ఉద్యోగములు ఒసంగెడి ప్రభుత్వమును కాంగ్రెసు ఏర్పరచవలసియున్నది.

వి. వి. గిరి యం. యల్. ఏ.

11 వ పేజి కొరవ

జమీందార్ల అధీనములో ఉన్నది. మన రాష్ట్రములో ఉన్న 200 జమీందార్లు సాగుయోగ్య భూమిలో 3 వ వంతు కలిగియున్నారు. సెటిల్మెంటు చేయకొన్నప్పుడు ఈ భూమి ఆదాయం 75 లక్షలని నిర్ణయించి 2/3 వంతు అనగా 50 లక్షలు జమీందారులకు పన్నులు వసూలు చేసినందుకు కమీషనుగా నిర్ణయించబడింది. క్రమంగా వీరు రయితులనుండి వసూలుచేయు శిస్తును నేటికి 8 కోట్ల వరకు హెచ్చించారు. కాని వీరు ప్రభుత్వానికి కట్టే పేష్కసు 50 లక్షలే. జమీందారీ సిబ్బంది ఖర్చు 60 లక్షలు పోనూ, మిగతా 190 లక్షలు ఈ రాష్ట్రములోని 200 జమీందారీ కుటుంబాలు ఆదాయపుపన్ను చెల్లించ నక్కరలేకుండానే అనుభవిస్తున్నారు.

వీరు రయితులను వెట్టిబాధలు, పన్నులు వసూలు చేయుటలో ఉపయోగించు దౌర్జన్యములు, అటవీప్రాంతాలలోను, గ్రామాలలోను పశువులను, ప్రజలను పెట్టుబాధలు అతిదారుణము. ప్రభుత్వ రయితులకన్న జమీందారీ రైతులెక్కువ శిస్తులు చెల్లించుచున్నారు. ఒక్కొక్కచోటయితే ఎకరాకి 30 లగాయతు 80 వరకు శిస్తున్నది. ఎన్నియుగములైనా పట్టాలను విడదీయక ఒకరికిస్తు ఒకరినుండి వసూలుచేయుటకు వెనుదీయరు. జమీందారీ ఉద్యోగుల మామూళ్లసంగతి చెప్పనక్కరలేదు. వీరు రయితులనుండి వసూలుచేసిన శిస్తులోనుండి రైతుల ఉపయోగముకొరకు, స్వదేశాభివృద్ధి కొరకు దమ్మిడీని ఖర్చుచేయరు. ఏదైనా వారినుండి సౌకర్యం పొందాలంటే 3 కోట్లు ... ముడుపులు పడినను రైతు సౌకర్యము పొందుట సందేహాస్పదమే. ఇటుల జమీన్ రైతు జమీందారులతో పోరాడగా, కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా సెటిల్మెంటులలో జమీందారీ రయితులకు రూపాయికి 0-4-0 నీటితీరువ హెచ్చుచేసి రివిజను ఇవ్వవలసి వచ్చినప్పుడు రివిన్యూ బోర్డు నీటితీరువ సిస్తులు నష్టము చేసినందుకు ఖర్చుకే గాని రివిజను ఇవ్వనవసరంలేదని ప్రకటించింది. ఉపాదన శిస్తు హెచ్చించినప్పుడు రివిన్యూబోర్డు దృష్టికి రాలేదు కాబోలు!

ఈ జమీందారీ విధానమువల్ల రైతులు ఇద్దరు యజమానుల నిరంకుశత్వానికి గురికావలసి వచ్చుచున్నారు. కాని యీ విధానము రద్దు చేయబడాలి. రద్దుచేయబడువరకు ఆందోళన సాగించాలి. ఫ్రాన్సు, పోలెండు, జెకోస్లోవేకియా దేశాల్లో విప్లవములవచ్చి ప్రభుత్వానికి అండగాయున్న ఈ జమీందారీ వర్గాన్ని రూపుమాపి వేసినవి. ఐర్లండులో ఫ్రీస్టేటురాగానే శాసనముద్వారా ఐరిష్ ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లేయ భూస్వాములకు కొంత ప్రతిఫలమొసంగి అంతవరకు పాలేరులుగా ఉన్న కర్షకులకు పంచిపెట్టిరి. రష్యాలో పరిహారము లేకుండగానే జమీందారీపద్ధతిని తొలగించి 27½ కోట్ల యకరముల భూమిని సాగుచేయువారి అధీనము చేసిరి. క్రమంగా సహకార రయితు సంఘాల కేర్పరచి అందుచేరిన రైతులందరికి పొలాల నొకటిచేసి, నూతనవిజ్ఞాన శాస్త్రీయపద్ధతుల ప్రకారం సమిష్టి వ్యవసాయ లాభాలను రైతులకు అనుభవపూర్వకంగా చూపించారు. ఇట్లే ప్రతి నాగరికదేశములోను ప్రభుత్వ, ప్రజల మధ్యనున్న జమీందారీ పద్ధతిని రూపుమాపుచున్నారు. అందువల్ల ఆయా దేశాల రైతులు ఆర్థికాభివృద్ధిని బడసి స్వేచ్ఛా జీవితం గడుపుచుండ మనమెన్నాళ్ళీటుల మనదేశములోని జమీందారీపద్ధతిని రూపుమాపకుండా ఉండగలము? ప్రపంచచరిత్రను గమనింపుడు జమీందారీపద్ధతి రద్దగువరకు నిద్రపోను! నిద్రపోము! అని దీక్షబూనుడు. "మాకొద్దీ జమీందార్ల పొందు" అను పాటను ప్రతిరైతును నిత్యము! ఎలుగెత్తి పాడవలెను.

సశేషము.

బ్రిటిషు మిషనరీలు తరిమివేయబడుట.

అబిసీనియాలో పాఠశాలలను స్థాపించి విద్యాభివృద్ధికై పనిచేయుచున్న బ్రిటిషు మిషనరీలను ఇటలీ అధికారులు తరిమివేసిరి. మిషనరీలు మరల అబిసీనియాకు వెళ్లుటకు అనుమతించవలయునని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారిని కోరగా, బ్రిటిషు మిషనరీలు అబిసీనియాలో మతవిషయక ప్రచారము, సాంఘికసేవ మొదలగు కార్యములు చేయవచ్చుగాని విద్యావిషయమున జోక్యము కలుగజేసుకొనగూడదని ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు జవాబిచ్చిరి.

రష్యాలో హత్యలు

రష్యాలో రాజద్రోహనేరమునకు 8 మంది సేనాధిపతులు శిరచ్ఛేదము చేయబడిరి. ఎక్కడ ఏవిధముగ జరిగినది ప్రకటింపబడలేదు. బంధువులను గాని, యితరులను గాని యీశవము చూడ నివ్వలేదు. శిరచ్ఛేదమైనతర్వాత శవములు దహింపబడెనని తలంచుచున్నారు.

28 బిడ్డలు గల తండ్రి

పెరడ్డు ఆరోతియా వయస్సు 82 ఏండ్లు. 2 మారులు వివాహము జరిగినది. మొదటిభార్యవల్ల 10 మంది మొగపిల్లలు, 10 మంది ఆడపిల్లలు కలిగారు. రెండవభార్యవల్ల 4గురు మొగపిల్లలు 4గురు ఆడపిల్లలు కలిగారు. మొదటిబిడ్డకు యిప్పుడు 65 యేండ్లు.

ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్, నెల్లూరు.

తే 27—6—1937 ది సాయంకాలము 6½ గంటలకు జనరల్ బాడీ మీటింగు పురమందిరమున జరుగును. అందు 1936-37 సం॥ రముల కార్యనివేదిక అంగీకారమయి, కార్యనిర్వాహకమునకును, యల్. వి. హాలు ట్రస్టుబోర్డునకును ఎన్నికలు జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన. చందా బాకీయున్నసభ్యులు తమ చందా ముందుగ చెల్లించి ఇందు పాల్గొనవలయును.

టి. ఆర్. పరమశివము.

కార్యదర్శి.

శ్రీ జొన్నవాడ దేవస్థాన బీడులు, మాగాణి భూముల

కవులు ఏలం ప్రకటన.

కోవూరు తాలూకా, జొన్నవాడలో వేంచేసియుండు శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి, కామాక్షితాయి వారిదేవస్థానమునకు పాక్కా భుక్తములు గలిగిన యీ క్రింది వివరించిన గ్రామములలో గల మెట్ట మాగాణి భూములన్నియు ఆయా తేదులలో ఆయా గ్రామములవద్ద 1347 ఫసలీ మొదలు 1351 ఫసలీ ఆఖరు వరకు 5 ఫసలీలకు కౌలుకియ్యబడ్డ పాక్కాను బహిరంగముగ వేలము వేయబడును గాన - కావలసినవారలు సకాలములోవచ్చి పాటలుపెట్టి కౌలును పొందవచ్చును. కౌలు ఏలంషరత్తులు పాటకాలంలో తెలియచేయబడును. పాటపెట్టువారు సరసు 1 కి రు. 25—0—0 లు ధరావత్తు చెల్లించి పాటను ప్రారంభించవలయును. ఏలం షరత్తులకు లోబడి పాటలు ఖంపుచేయబడును.

20—6—37 ఆదివారం సా॥ 4 గం॥ లకు	కుంకుమపూడి కోట్టియం మామూలు మాన్యములు మినహా— మిగత మాగాణి, పశువుల బీడుమాత్రం	నెల్లూరులో ట్రస్టీ క. రామచంద్రారెడ్డిగారి ఇంటివద్ద
22—6—37 మంగళవారం	పూడిపర్తి గ్రామములోని మాగాణి భూములు.	ఎగునమిట్ట గాలివంకవద్ద.
27—6—37 ఆదివారం	పాదలపూరు ఖండ్రిక మామూలు మాన్యములు మినహా పశువుల బీడు వగైరా.	పాదలపూరు గ్రామంలో కస్పా పురుషవద్ద.

ఇట్లు

నెల్లూరు కోదండరామరెడ్డి

కూరపాటి రామచంద్రారెడ్డి

పొన్నూరు లక్ష్మయ్యశెట్టి

ట్రస్టీలు.

Printer, Publisher and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, Gandhi Chouk Nellore.